

LOWELL DECL. EX. 96c

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

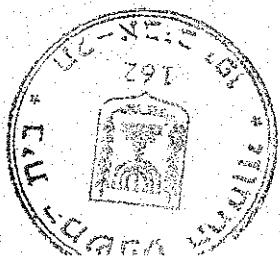
106. מן האמור לעיל עולה כי לגבי פיגוע זה אין ראייה ישירה לגבי זהות מבצעו, שכן הדברים שנאמרו לאבו חמיד על ידי עבד אלמגיד שלא העיד בפנינו הם בבחינות עדות שמיעה לא קבילה.

ואולם, ניתן לקבוע על פי ראיות נסיבותות חד-משמעות כי הפיגוע בוצע על ידי עבד אלמגיד, בסיוונו ובאישורו של ابو חמיד, כפי שמספר ابو חמיד בעודתו. ابو חמיד סיפר כי עבד אלמגיד הודיע לו שהוא יוציא לבצע פיגוע במבצע של משפחת רג'ואן בו עבד בעבר, ולצורך כך הוא צייד אותו באקדח; זמן קצר לאחר מכן דיווח לו עבד אלמגיד על כך שירח למוות בגד רג'ואן זיל, והוא אכן נרצח בידי רשות אקדח.

אין ראיות הקשורות את הנאשם לפיגוע זה בworthy ישירה, וולת הקשר הנובע ממעורבותו הכוללת והעקיפה בפיגועים שתכנן וביצע ابو חמיד, כמפורט לעיל (ראה טיעפים 27, 60-65). השאלה המשפטית האם די בכל אלה כדי לבסס אחריות פלילית של הנאשם למעשה הרצח שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראייה הקשורת את הנאשם לשירות לפיגוע - תבחן בפרק המסקנות.

(12) הפגיעה במשענת "סִ פּוֹד מַרְקֶט" בתל אביב

107. ביום 5.3.02 בשעה 02:00 בוצע פיגוע במשענת "סִ פּוֹד מַרְקֶט" בתל אביב על ידי המחבר אברاهים חסונה, שהגיע למקום חמוש ברובה 16-A, רימוני יד וסיכון. את האירוע תיארו עדי הראייה ויליס חזן (עמ' 148) וליאון גורנשטיין (עמ' 129) שנכחו במשענת בעת הפיגוע. המחבר פותח באש עם הרובה שבידיו לעבר היושבים במשענת, עד אשר ארע מעוצר בנסיך, ורימוני היד שהשליך לא התפוצצו. בשלב זה הותנה לדקור אונשים, כולל חשוטר רס"ר סלים בריכאת זיל שניסה להפתק את מסע הירוי ונזכר למוות בידי המחבר. בפגיעה נרצחו פרט לרס"ר בריכאת גם יוסף חבי זיל ואליחו דהן זיל (ראה חוויד פתולוגיות ת/139ב-עד ת/139ד). רבים אחרים נפצעו. המחבר עצמו נורה ונחרג בפגיעה, והתברר כי מדובר באברاهים חסונה (חוwid פתולוגיות ת/139א, ובדיקת ד.ג.א. ת/139).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המתווי כהל-אבי-יפ

תוצאות הפיגוע נראות בלוח התצלומים ת/9310 שהוגש על ידי השוטר אפי ימין (עמ' 151), וכן במצגת שחכינה המשטרתית (ת/931A). אפי ימין הגיע גם דז"ח פעולה שרשם במקום, והוא זה שתפס את סכימו של המחבר המגוארת בדס, קליעו מרוסק, תרמיילים, כדורים ורובה 16-M (ת/931H). הנשך נטפס והובא לביקורת מו"פ (ת/931H), ועדותו של רפ"ק עמי ליפור (עמ' 130).

801. הפיגוע ב"סי פוד מרקט" בוצע על ידי אברחים חסונה, והוא תוכנן על ידי אחמד ברוגוטי, ابو חמיד ועויסט, כפי שמספר אחמד ברוגוטי בחקירהו (ראה סעיף 29 לעיל). גם אחיו של ابو חמיד (שריף נאג'י) היה מעורב בפיגוע, כפי שמספר בחקירהו (ראה סעיף 55 לעיל), ואף הוא קשור את אחמד ברוגוטי לתכנונו. אחמד ברוגוטי סיפר בחקירהו כי הפיגוע חסונה נשלח אליו על ידי עויסט, והוא נתן לו כסף, כמה לו בגדים וdag לכך שייהיה מי שישיע אותו לישראל לצורך ביצוע הפיגוע (طارיך מליח). הוא דיווח לנאים בטלפון כי הפיגוע יצא לדרכ, והנאים אמר כי איןנו מעוניין שהפיגוע יתבצע בתוך ישראל. עוד סיפר אחמד ברוגוטי כי לאחר הפיגוע אמר לו הנאים להודיע לעויסט שלא ליטול אחריות על הפיגוע בתקשות קודם שישוחח על כך עם הנאים (ראה סעיף 29 לעיל).

במהלך שיחה שהתקיימה בין הנאים לבין אחמד ברוגוטי בעת מעצרם, כאשר הם הוקלטו ללא ידיעתם, טrho אחמד להציג בפני הנאים כמה פעמים כי הוא אמר שרק שוחח עם הנאים בטלפון לאחר הפיגוע, והוסיף: "תזהר, אני לא הייתי איתך, אני לא הייתי איתך, דיברתי איתך בטלפון" (תמליל שיחה ת/271G עמ' 4-5, 11). השניים תיאמו עמדות לגבי חקירותם בנקודה זו.

גם ابو חמיד סיפר בחקירהו על מעורבותו בפיגוע (הודעה ת/941B עמ' 6 שהוגשה על ידי רס"ר אלקוראון בעמ' 194). הוא סיפק לצורך הפיגוע רימוני יד וכדורים לרובה 16-M, כאשר ראה את חסונה מצויד ברובה 16-M לפני צאתו לפיגוע. כאשר דוחה בלילה על הפיגוע, ועל כך שחשונה ذكر לממות שטר, נזכר ابو חמיד כי נארח חלום (אחו של ابو חמיד) נתן למפגע את הסכין, והסביר לו להשתמש בו אם יהיה לו מעזר בנסך.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

כך גם אמר בחקירהו חלום ابو חמיד (הודיעתו ת/162 עמי 9, שהוגשה על ידי רס"ר קוראען בעמ' 194, והודהה ת/162 בעמ' 4 שהוגשה על ידי רס"ר מזרחי בעמ' 184). חלום סייר כי הוא אמן את חסונה בשימוש ברובה 16-M. שrif נangi ابو חמיד (אף هنا אח של ابو חמיד) סייר בחקירהו על כך שליווה את המפגע לתל אביב, והשיג רכב עברו הפיגוע (הודיעתו ת/182, שהוגשה על ידי רס"ר בן לולו בעמ' 182).

109. הנאשם קשור בצורה עקיפה לפיגועים שתכננו והוציאו לפועל אחמד ברוגוטי, ابو חמיד ועויס, כפי שפורט לעיל. ואולם, ככל שמדובר-בפיגוע במסעדות "סי פוד מרכט", שתוכנן והוצא לפועל על ידי השלושה, אחראי הנאשם גם באופן אישי לביצעו. נושא האחראיות של הנאשם לפיגוע זה פורטה לעיל (ראה טיעפים 29, 55 ו- 66(ג) לעיל). הנאשם הודה בחקירהו כי אישר לאחמד ברוגוטי את ביצוע הפיגוע הנ"ל לפני הוצאתו לפועל, אם כי נתן הנחיה שהפיגוע יבוצע בשטחי יהודה ושומרון ולא בתוך ישראל. כך גם עולה מן הדברים שאמור אחמד ברוגוטי בחקירהו.

(13) פיגוע ירי מלון "ג'רמי" גנתניה

110. ביום 9.3.02 בשעה 20:20 נכנסו שני מחבלים למלון "ג'רמי" בגנתניה, כשהם חמושים ברובי 16-M ורימוני יד. השניים השlicoו רימוני יד וירו על עוברי אורח ותיירים. את האירוע תיאר עד ראייה שכונה עז, שהיה מפקד כוות ביחידת "אלמוני" של מג"ב. כאשר שמע את היריות הוא הגיע למלון בתונ 30 שניות, נתקל בפצועים בשעה שעדיין נשכו היריות. עז פתח ברדף אחרי המוחבלים, ושניהם אוטרו במדרגות של קניון הנמצא בסביבה, נרו ונחרגו (ראה הווע"ד פתולוגית של המחבר שאדי גמיי ת/140, וכן חוות' של המחבר השני ת/140ט). עז אישר בעדוותו כי מרבית הצער חלק מן הנפגעים היו מашאנשי מג"ב (עמי 117-118). בפיגוע נרצחו התינוקת אביה מלכה זיל ויישראל יונגן זיל (ראה טופט הודהה על פטירה ת/140ב).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

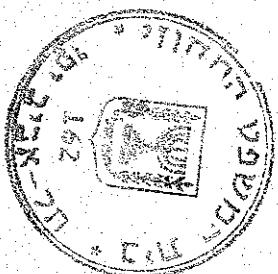
בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

צער רמי מלכה הגיע דוח בקשר טכני מז"פ בזירות הפיגוע, המතאר את תוצאתו ואת הממצאים בזירה (ת/140ו ועדותו בעמ' 118), ותצלומים מהזירה (ת/140). חוויד של מחלקת החבלה של המשטרה קבעה כי למלוון הושליך רימון יד שהתרפוץ (ת/140ה). מהודיח של רס"ר מלכה עולה כי במקום נתפסו שני רובי 16-M ששימשו את המחלבים (וראה גם עדותו של רפ"ק ליפור בעמ' 130).

111. נאסר עויס סייר בחקירהו כי הוא הוציא לפועל את פיגוע הירי הנ"ל בנתניה, שבוצע על ידי שני אנשים לשםם לא היו ידועים לו. השניים נשלחו אליו על ידי פועל טרור אחר (אחמד אבו חדיר), והואיס ארגן את הסעטם של השניים באמצעות מחמוד טיטי, ואף מסר לאחמד אבו חדיר שני רימונים ושני רובי 16-M. כמה שעות לאחר שהשניים הוסעו לבאה אל שركיה, משם נכנסו לישראל ברגל, שמע עויס בטלוויזיה על הפיגוע במלוון בנתניה. הוא התקשר לכלי התקשורות ונטל אחריות על ביצוע הפיגוע (הודעתו של עויס ת/174ב עמ' 5, שהוגשה על ידי רס"מ רוני עמר בעמ' 191).

גם בפיגוע זה ניתן לקבוע על פי ראיות נסיבותות חד-משמעות כי עויס עומד מאחוריו הפיגוע הנ"ל, אשר בוצע זמן קצר לאחר שצייד את המחלבים ברובי 16-M ורימונים, והטיסם לנוקודה על הcano היירוק הקרובה לנתניה. הפיגוע אכן בוצע על ידי שני מחלבים שהיו מצוידים ברובי 16-M וברימונים, כמה שעות לאחר שעויס ארגן את הסעטם לנתניה, ומכאן ברור שהוא הפיגוע עליו דיבר עויס בחקירהו.

אין ראיות הקשורות את הנאשם לפיגוע זה בצורה ישירה, זולות הקשר הנובע ממעורבותו הכלכלית והעקיפה בפיגועים שתכנן וביצע עויס (ראה סעיף 96 לעיל). השאלה המשפטית האם די בכל אלה כדי לבטט אחריות פלילית של הנאשם למעשנה הרצת שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראייה הקשורה את הנאשם לשירות לפיגוע - תנוון פרק המסקנות.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו(14) רצח קונסטנטין זילוב ז"ל בבאקו אליערבייה

112. ביום 30.3.02 בשעה 00:13 זיהה צוות של מג"ב הרכב שנשע בנסיבות מופרחות לכיוון באקה אליערביאה, ובו שני חשודים. בעת שהוצאות עקב אחר המחלבים, הם פותחו באש ורצחו את קונסטנטין דנילוב ז"ל (ראא תעוזת פטירה ת/141ט). שאר אנשי הוצאות ירו על המחלבים, וחגורת הנפץ שהיתה על אחד מהם התפוצצה. שני המחלבים נהרגו, לאחר מכן, שקדם لكن השליך רימונים לעבר הוצאות (ראא עדותן של סנ"צ פריד גיאנס. בעמ' 122, שהשתתף באירוע).

צלומי האירוע הוגשו עם תעוזת עובד ציבור של פרופר אוחנה (ת/141ג). בבדיקה מז"פ נקבע כי אחד המחלבים החזיק חגורת נפץ מאולתרת שהתפוצצה על גופו (ת/141ה).

113. עויס אמר בחקירה כי שלח מותאבדים יחד עם מותמוד אל-טיטי ואחמד ابو-חדר, וכי השיג לאחד מהם חגורת נפץ כדי לבצע פיגוע בתונן ישראל. אותו מותאבד נסע עם אדם נוסף כשללו חגורת נפץ לשם ביצוע פיגוע בישראל, אך נהרג עם חברו בחילופי ירי עם שוטרי משמר הגבול בבאקה אליערביאה, לאחר שהרגו שוטר מג"ב (הודעה ת/173ב עמ' 9-10 שהוגשה על ידי רס"מ עמר בעמ' 191). עוד סיפר עויס בחקירה כי הפיגוע הכליל היה אמר להתבצע בחדרה (הודעה ת/172ב עמ' 3 שהוגשה על ידי עמר בעמ' 191).

114. גם בפיגוע זה ניתן לקבוע על פי ראיות סיבתיות חד-משמעות כי הפיגוע בוצע על ידי אנשים שנשלחו על ידי עויס, וצוידו על ידו בחגורת נפץ. ברור מחקירהו של עויס כי הפיגוע אליו התייחס בחקירה הוא הפיגוע המכונן.

אין ראיות הקשורות את הנאשם לפיגוע זה בworthy ישירה, וולת הקשר הנבע ממעורבותו הכלילית והעקיפה בפיגועים שתכנן וביצע עויס (ראא סעיף 96 לעיל). השאלה המשפטית האם די בכל אלה כדי לבסס אחריות פלילית של הנאשם למעשה הרצח שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראייה הקשורת את הנאשם לשירות לפיגוע - תברון בפרק המתקנות.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

(15) פיגוע ירי בין עטרות לבייר-זית

111. ביום 01.02.2019 בשעה 00:13 בוצע ירי מדרום המארב בכיביש 465 לכיוון רכבו של יוסף כהן (G.M.C), שנע מכיוון עטרות אל ביר-זית. הירי בוצע מרכב עוקף. כהן נפגע קשה בפיונו, ורכבו הדדר לשולדים (עדותו בעמ' 142). עשרות כדורים נזרו לעבר רכבו, והוא נפגע שלושה כדורים בראש ושניים בצוואר, ובדרך נס נותר בחיים (ראה מזכר לגבי מצב הרכב ת/1421ג וזוויח תיפוי וסימון של תרמיילי הצדורים ת/2142 שהוגשו על ידי משה לביא בעמ' 124, וכן זוויח בדיקת הרכב ת/142 שhogש על ידי השוטר מזרחי בעמ' 131).

תיאור של זירות הפיגוע מופיע בלוח התצלומים ת/142 שהוגש על ידי דפ"ק מזרחי בעמ' (139)

116. אחמד ברוגוטי סייר בחקירתו על פיגוע זה (חוודתו ת/165א עמ' 1 שהוגשה על ידי רס"ר מזרחי בעמ' 184, זכ"ד ת/161ו שהוגש על ידי חוקר "זוני" בעמ' 200) כיצד תכנן את הפיגוע יחד עם מוחמד, אבו סטחה ואחרים, שביקשו ממנו נשק ורכב כדי לבצע פיגוע אחמד ברוגוטי מסר להם רובה 5-AMP וכדורים, וכן נתן להם את רכבו. כעבור כמה שניות חם החזירו לו את הרכב והנסק, וסיפרו לו כי ירו על רכב באיזור גשר עטרות תוך כדי עקיפתו, וכי הנהג של הרכב נפגע. דבריו של אחמד ברוגוטי מתישבים עם הראיות לגבי דרך ביצוע הפיגוע, מקום ביצועו ותוצאתו, ולפיכך יש ראיות נסיבותיות חד-משמעות מהן עולה כי הפיגוע עליו סייר אחמד ברוגוטי הוא הפיגוע הנו"ל בקשר עטורה.

אין ראיות הקשורות את הנאם לפיגוע זה בworthy ישירה, זולת הקשר הנובע ממעורבותו הכלולות והעקיפה בפיגועים שתכננו וביצעו אחמד ברוגוטי ואבו סטחה (ראה טעיף 80 לעיל). השאלה המשפטית האם די בכלל אלו כדי לבסס אחריות פלילית של הנאם למעשה הרצת שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראיות הקשורות את הנאם לשירות לפיגוע - תבחן בפרק המשקנות.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

(16) ניסיונו ביגוע לפאב "ቢאנקינו" בירושלים

117. ביום 19.05.01 בשעה 00:03 גילתה דינה דון, בעלת פא"ב "ቢאנקינו" בירושלים, מטען חבלה שהונח בשירותים של המיקום על ידי סاعد גיאבר, שהיה מוכך לה כפלסטיני מרמאלה שמכר לה מיידי פעם מוצרים לנרגילה. בעדותה (עמ' 139-142) סיפרה דון כי גיאבר ישב אליה במסעדה כדי לרשום הזמנה למוצרים, ואז נכנס לשירותים כשאין בידין דבר. עבורה כמה דקות יצא מהשירותים עם שקיית נילון, הניתן אותה במרכזה הפא"ב, וכאשר שאלה אותו מה יש בשקיית הוא אמר לה כי היא מכילה בגדיים. היה ניתן לבדוק את השקיית גילתה כי מדובר במטען חבלה מוטסת מתחת למעיל, ובשלב זה גיאבר נעלם.

במקום ישבו באותה עת - 150-170 בני נוער. דון גילתה תושיה ואומץ לב ראויים לשבתה! היא נטלה את המטען בידיה, צעקה לאחד העובדים הפלסטיינאים במקום לפנות את הצעירים, והוא היה גם זה שעוד לה להרחק את המטען מהזע למסעדה. המשטרה הגיעה למקום פוצצה את המטען, באופן שגרם נזק לחניונות באזור. כך עלתה מעודתו של חבון המשטרה אייל אלבו (עמ' 119, וכן ראה חוו"ד מומחה במעבדות החבלה, פקד יניב רון, ת/143, חוו"ד מומחה של מז"פ שניתנה על ידי שרה אברמוביץ-בר, ת/143ב, ולוח צלומים ת/143א).

118. ابو חמיד סייר בחקרתו (הודעה ת/149ב עמ' 10-12), שהוגשה על ידי רס"ר אלקורסאן (עמ' 194), כי סاعد אלדין פוה אליו בתחילת חודש Mai 2002, ובקיש ממונו להכין עבורו מטען חבלה, על מנת להניחו בירושלים לפאב ברחוב יפו. הלה הסביר לאבו חמיד כי בעלת המקום נהוגת לקנות ממנו מוצרים לנרגילה, וצייר לאבו חמיד את הפאב. ابو חמיד הניח אותו היכן לחטמין את המטען, והסביר לו כיצד לחבר את החוטים למטען. כיבוי אש שהכיל את המטען (אכן המטען היה בתוך מטף כעולה מחו"ד ת/143א).

לאחר מכן שלת ابو חמיד את גיאבר לפא"ב, וגיאבר כיסה את המטען במעיל. כאשר הגיע גיאבר לפא"ב הוא התקשר לאבו חמיד, אמר לו משפט קוד ממנה הבאת ~~את~~ חבלן שהוא עומד להניח את הפצחה לפא"ב, ואבו חמיד אישר זאת.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

גיאבר התקשר לאבו חמיד ומספר לו שכעלאת חמקום ראתה אותו מניח את המטען, והוא שמע בחדשות כי המטען פוצץ על ידי המשטרה.

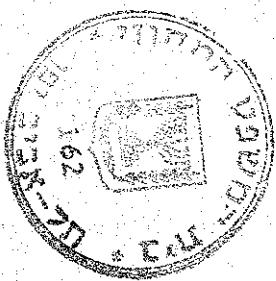
119. מן האמור לעיל עולה כי הוכח בבירורו שנייסון הפיגוע בפאב בוצע על ידי גיאבר בהנחייתו ובסיומו של ابو חמיד. הפרטים שמסר ابو חמיד בחקירהו תואמים את עדותה של דגן ואת הממצאים בשטח.

אין ראיות הקשורות את הנאשם לפיגוע זה בצורה ישירה, זולות הקשר הנובע ממעורבותו הכלולת והעקיפה בפיגועים שהacen ובייצעו ابو חמיד, כמוואר לעיל (ראה סעיפים 27, 60-65). השאלה המשפטית האם די בכל אלה כדי לבסס אחריות פלילית של הנאשם למעשה הרצח שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראייה קשורת את הנאשם לשירות לפיגוע - תבחן בפרק המסקנות.

(17) פיגוע ירי בפבייש 9 ליד הגבעה הצרפתית בירושלים

120. ביום 3.10.01 בשעה 23:23 בוצע ירי לעבר רכב חולף שנע לכיוון הגבעה הצרפתית, בו נסעו מליל ופנחס כהן שנפגעו מן הירי (ראה דוח' ביקור ראשון בזירה של רפ"ק ליאור נדיבי, ועדותנו בעמ" 132, דוח' תפיסה וסימון של רפ"ק נדיבי ת/44ב, דוח' ביקור ראשון בזירה של רפ"ק עמי לוייר ועדותנו בעמ" 130, וחוו"ד של מעבדות נשק ת/44).

121. ابو סטחה אמר בחקירהו (הודעה ת/156ב עמ' 4-5, שהוגשה על ידי רס"מ דחן בעמ" 198), כי הוא ביצע פיגוע זה יחד עם מוחמד סמי עבדאללה, כשהם נוסעים במכונית מאודה וברשותו רובה 5-AMP, אותו קיבל מאחמד ברוגוטי לצורך ירי לעבר מטרות ישראליות. הוא סייר בחקירהו כי לאחר שירה לעבר רכב הנושא במנורה בכיוון הגבעה הצרפתית הוא הבחן כי מדובר בנהוגת, ולכן הפסיק לירות ואמר לחברו שיש מעוצר בנשק לאחר מכן הוא המשיך לנסוע לכיוון הגבעה הצרפתית, ושם יירה לעבר רכב תוך כדי עקיפתו. לעומת זאת שמע ברדיו כי בפיגוע נפצעו גבר ואישה.

בתי המשפט

תפ"ח 20/1158/1

בית המשפט המחויז בתל-אביב-יפו

122. הראיות שהובאו על ידי התביעה לגבי פיגוע זה דלות ביותר, וכוללות אך ורק דוחות ביקור ראשוני בזירה של המשטרה, באופןו שכל מידע לגבי דרך ביצוע הפיגוע הוא בבחינת עדות שמיעה. כמו כן קשה לדעת מעדותנו של ابو סטחה אם דבריו מותיירhistים לפיגוע הנדון, שכן לא ברור מה מועד הפיגוע אליו מתיחס ابو סטחה, ובאיו רכב ירה.

כל שיש בפנינו הוא ראייה על כך שאבו סטחה ביצע פיגועי ירי כנגד מטרות ישראליות, תוך שימוש בשנק שקיבל מאחמד ברוגוטי, שהיה עוזרו ומקורבו של הנאשם. זאת ועוד, ابو סטחה עצמו היה שומר ראשו של הנאשם, והנายนם עצמו אישר כי ابو סטחה עבד במשרדו והוא תורת אחראיונו, וכי הוא ידע שאבו סטחה מבצע פיגועים כנגד אורחים בגין עבירות ובפוגת זאב (ראה סעיפים 33-34 לעיל).

(18) גישון לפיגוע התאבדות בבית חנינה בירושלים

123. ביום 8.03.02 בשעה 15:16 נלכד המחביל מהמוד סאלח בדרכו לביצוע פיגוע התאבדות בירושלים, כשהוא נושא על גופו חגורת נפץ. המחביל ניסה להפעיל את המטען כאשר שכב על הרצפה, ואז נורה ונחרג (ראה עדותו של סנ"צ דורון ידיד בעמ' 133, ודוח' מעבדת חבלת ת/145).

124. אחמד ברוגוטי סיפר בחקירהתו כי לווי עודה בิกש ממנו להכין חגורת נפץ למוגבד, והוא הפנה את עודה אל נاصر שויש שנtan לו חגורת נפץ. המתאבד השוכן בדירה ששכר אחמד ברוגוטי ברמאללה, ושם הלבישו עליו את חגורת הנפץ. מאוחר יותר נודע לאחמד ברוגוטי כי הוא נהרג מירי כוחות צה"ל באיזור בית חנינה בדרכו לביצוע הפיגוע (הודעה ת/ 165 בעמ' 2, 11, שהוגשה על ידי רס"ר יעקבוב בעמ' 171).

גם עויס סיפר בחקירהתו (הזהעה ת/173 בעמ' 4, שהוגשה על ידי רס"מ עמאר בעמ' 191), כי לווי עודה, שגויות על ידו לגוזי חלי אלאקצא, איתור עבורי מוגבד, אך הפיגוע נכשל מכיוון שהמתאבד נורה על ידי שוטרים לפני הביצוע בכניסה לירושלים.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

125. מן האמור לעיל עולה כי עויס ואحمد ברוגותי היה מעורבים בניסיון הפיגוע הנ"ל אין ראיות הקשורות את הנאשם לפיגוע זה בצורה ישירה, וולת הקשר הנובע ממעורבותו הכלולות והעקיפה בפיגועים שתכננו וביצעו השניים, כמפורט לעיל. השאלה המשפטית האם די בכללalo כדי לבסס אחריות פלילית של הנאשם למעשה הרצח שבוצע בפיגוע זה - כאשר אין כל ראייה קשורתה את הנאשם לשירות לפיגוע - תבחן בפרק המסקנות.

(19) פיגוע ירי בפבייש בית אל - פגנות

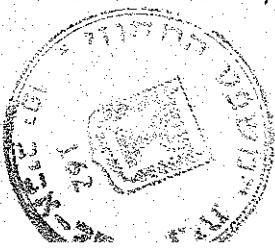
126. ביום 17.03.02 בשעה 06:45 בוצע ירי מן המארב מנשק אוטומטי לעבר רכבו של סמיר קרש (פולקסווגן פסאט), והוא נפצע מן הירי (ראיה דז"ח ביקור בזירת העבירה ת/146A ותצלומים של רס"ב אלי קוגמן שהוגשו בעדותו בעמ' 121).

התביעה לא הגישה ראיות נוספות לגבי פיגוע זה, והדוחות של קוגמן הינו בבחינת עדות שמיעה בכל הנוגע בדרך ביצוע הפיגוע.

התביעה מייחסת בסיכוןיה את האזרחות לפיגוע זה לאحمد ברוגותי, והוא אכן הודה במעורבותו בפיגוע זה והורשע בכך (ת/165 ת/ז-ז פרט אישום 43). פרט לכך לא הפנימה התביעה לכל ראייה אחרת מבין הודיעתיו של אהמד ברוגותי, או הדברים שמספר בחקירתו בשב"כ. לאור האמור לעיל לא הובאו לגבי פיגוע זה ראיות המאפשרות לקבוע ממצא עובדתי ברווח דבר הקשר של אהמד ברוגותי לפיגוע הנ"ל, וגם הראיות לנבי עצם ביצוע הפיגוע דלות ביותר.

(20) ניסיון פיגוע בקניון מלחה בירושלים

127. ביום 26.03.02 בשעה 10:30 הותפוץ רכב מס'go "רנו אקטוס" ובו שני חבלנים שהיו בדרכם לביצוע פיגוע (שאדיה אנדרה חמאمراה ומוסא יוסף מוחמד חאלד - ראה דז"ח הובלת גופות ת/147ב, שהוגש על ידי אילן גרכות בעמ' 135, וזר"ח פעללה ת/147ג שהוגש על ידי רס"מ אסף אוזלאי בעדותו בעמ' 134).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המחווי, בתל-אביב-יפו

128. אחמד ברוגוטי סיפר בחקירהתו (הודעה ת/165 ג עמי 5 שהוגשה על ידי רס"ר יעקבון בעמ' 17, זכ"ד ת/165) סעיף 15 שהוגש על ידי חוקר השב"כ "אדם" בעמ' 201, כי ג'יהאד גיורה התקשר אל הנאשס יום לפני שמצאו את המכונית ליד הקניון בירושלים, ואמר לו שהוא רוצח לבצע פיגוע. הנאשס אמר לו שלא יבצע פיגוע בתוך ישראל, והבהיר את גיורה אל אחמד ברוגוטי על מנת שישוחח איתנו. אחמד ברוגוטי טען כי גם הוא אמר לגיורה שלא לבצע פיגוע בישראל או בירושלים. ואולם, למחמת התקשר גיורה אל אחמד ברוגוטי, ואמר לו כי המכונית שהתפוצצה ליד הקניון בירושלים נשלחה על ידי לביצוע פיגוע בירושלים.

129. הנאשס עצמו אמר בחקירהתו (זכ"ד ת/36 שהוגש על ידי חוקר השב"כ "סמית" בעמ' 85), כי אחמד ברוגוטי דיווח לו על כוונת אנשיו של ג'יהאד לבצע פיגוע התאבדות בירושלים. הנאשס אמר כי הוא הורח לאחמד ברוגוטי שהפיגוע לא יבוצע בתחום ישראל, אלא בשטחי יהודה ושומרון. הנאשס אמר בחקירהתו בעניין זה, כשהוא מסטר על פניותו של אחמד ברוגוטי אליו בעניין רצונו של ג'יהאד לבצע פיגוע (תמליל שיחה ת/98יא עמי 19-20):

... שג'יהאד, הוא אמר לו שאחננו יש לנו פעילות. ויש לנו פיגועים

וכו. אז אני אמרתني לאחמד, אמרתני לו מה שחשוב זה שלא ירעשו שוט פיגוע בתוך ישראל.

או. קי ופשבא רשות ואפר לך שטף רוציס לבצע פיגוע התאבדות, מה אתה אמרת לו?

אמרת לו לא, אני לא מרצה.

לא. זה לא כמו שישפרת לי. אמרת לו, אין פעה. אבל לא 'בפנים', (בתוך ישראל).

כן, לא בישראל... זאת אומרת שאני לא רוצח פיגועים בישראל.

"הנאשס:

החוקר:

הנאשס:

החוקר:

הנאשס:

הנאשס סיפר כי למחמת קיבל דיווח מהחוסטם, אחמד ברוגוטי שפיגוע התאבדות נכשל, וכי הרח

בתי המשפט

תפ"ח 2/1158

בית המשפט המחויז בוטל-אביב-יפו

130. מן האמור לעיל עולה כי הוכחה מעורבותו של הנאשם באישור פיגוע ההתקפות הניל, וזאת גם על פי גרסתו. הנאשם אmons הורה שהפיגוע יבוצע במקום אחר, אך בכך אין כל משמעות מבחןית אחוריותו הפלילית לניסיון הפיגוע. דבריו הנושטים בחקירתו נתמכים בגרסת מקורבו אחמד ברוג'טי, אם כי הלה "שייפץ" את העובדות, וטען כי הנאשם הורה שלא לבצע את הפיגוע כלל. מדבריו הנאשם ברור כי הוא הורה לבצע את הפיגוע **במקומות אחרים**.

בתי המשפט

בבית המשפט המחויז בתל-אביב-יפו
תפ"ח 1158/02

חלק שלישי: הערכת הראיות ומשקלן

131. הויל והנאש בחרו שלא להעיד ולא להביא עדים מטעמו, אף הורה לנציגי הסגנoriaה הציבורית שמונו לייצו לחמנע מהקירות הנגידות של עדי התביעה - מבוססות הראיות כנגד הנאשם על כמה נדבכים שונים.

ראשית, דברים שאמר הנאשם בחקירהתו בשב"כ, אשר חלקם הועלו על הכתב בתמצית בוכ"דים שרשמו החוקרם, ואשר הוגש על ידם, וחלקם הוקלטו ותומלו. במסגרת זו כלולים גם דברים שאמר הנאשם בשיחות שהוקלטו לא ידיעתו עם מקורבו אחמד ברוגוטי, עם המודובבים "פלוני 1" ו-"פלוני 3".

שנית, עדויות המפלילות את הנאשם, שמסרו פעילי הטרור מקרוב הפת"ח לאחר מעצרם. הכוונה להודיע שמסרו בחקירהיהם בשב"כ ובמשטרת, שכן כולם - כאיש אחד - סרבו להסביר על שאלות כלשון בcourtroom בcourtroom, כאשר הובאו כעדים מטעם התביעה.

שלישית, דברים שאמר הנאשם בכל התקשורת בתקופה שקדומה למעצרו.

רביעית, מסמכים שנפתחו במשרדו של הנאשם ובמשרדי הרשות הפלסטינית במבצע "חומות מגן".

חמישית, עדויותיהם של נפגעי הטרור, עדי הראיה לפיגועים נשוא כתוב האישום והעדים שעסקו בחקירותם.

132. לעניין הערכת הראיות ומשקלן יש להעיר את הנסיבות הבאות:

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

המנועתו של הנאשם מלဟעיד במשפט ולחושף עצמו לחקירה נגדית עשויים לשמש תיווך למשקל הראיות כנגדו, וכך להוות סיוע לרأיות הותביעה מקום שדרוש להן שיווע, כקבוע בסעיף 162(ב) לחוק סוד הדין הפלילי [נוסח משולב], הונשם"ב-1982 (להלן: "החזר"'). כמו כן, המנועתו של הנאשם מלחשיב על כתוב האישום, כפי שעשה, עשוייה לשמש חיזוק למשקל ראיות הותביעה, כקבוע בסעיף 152(ב) לחצר'פ. דבריהם אלו הובילו לנאים על ידי בית המשפט.

ענין זה מקבל משנה חשיבות לאור העובדה שלל פי הדין נדרש חיזוק להודעות של עדים שסבירו להעיד במשפט, או התכושו לתוכן הדברים שמסרו בחקירהיהם (ראה ס"ק ג') להלן). כך פסק בית המשפט העליון כי הימנענות נאים מכותן עדות מהוות חיזוק ממשמעות הודהות בחקירה שמסוו עדים במשפט, ואשר טענות חיזוק לפי סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") (ע"פ 1497/92 מדינת ישראל נ' צורבי, פ"ז מז(4) 177, בעמ' 202). בית המשפט הבHIR באותו ענין: "הנאשם השותך - להבזיל מן העד השותך - פועל במסגרת הדיון; אולם לבית המשפט נזונה הרשות לפרש את הטענהגותו לפי התרשומות והבנתו" (בעמ' 203, וראה גם ד"ג 19/308 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ז מה(4) 441, בעמ' 486).

אמנם, בית המשפט רשאי שלא ליתן משקל לשתייקת הנאשם כאשר יש לה הסבר סביר (ראה: ע"פ 277/81 תלוי נ' מדינת ישראל, פ"ז לח(2) 369, בעמ' 386). אולם, משנדחו הטענות המקדימות של הנאשם בענין סמכות בית המשפט לשפטו אותו - לא יהיה בידי כל וסביר סביר ומוסדק להימנעתו מממן עדות. ברור למדי כי הנאשם, אשר נחשף במהלך חקירתו לרأיות המפכילות שנצברו כנגדו, ידע היטב כי הוא אינו יכול להתמודד איתן במישור המשפטי, ולכן נמלט אל חיקו החם של המישור הפלילי. כך אמר הנאשם מספר פעמים בחקירהו, כי ברור לו שהוא יעמוד לדין וירושע, וכי הוא מתוכנן לנחל משפט פוליטי.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

בעניין זה חשוב לציין כי למרות שהנאשם הצדיר שהוא איננו מנהל פרשת הגנה, כפי שאכן נהג, הוא נשא נאומים פוליטיים, ולעתים אף התייחס לראיות שהופנו כלפיו - אך זאת מספסל הנאשימים, ולא מדויק העדים. על פי הדיון, איננו יכולים ליתן משקל לדברים שנאמרו בצורה זו, באופן שלא ניתן לתביעה אפשרות לחזור את הנאשם עליהם. אשר לדברים הרבים שהשמיע הנאשם ב牒vor המדייני והפוליטי, הן במהלך המשפט והן בסיכוןיו, איננו רשאים להתייחס אליהם, בהיותם בלתי רלבנטיים לשאלת אש灭תו של הנאשם בעקבות המוחשות לו. דברים אלו הוכחו במהלך ההחלטה לעניין סמכות בית המשפט: אדם הפועל מוחוץ למסגרת של חימה חוקית, ואשר מבצע פעולות טרור שמטרונות לפניו ללא אבחנה באוכלות אזרחית, חשוף עצמו לטנקציות הפליליות הרגילות של המשפט הפלילי הלאומי (ראה החלטה של בית המשפט בתיק זה מיום 19.1.03 זה עמי 29-33) התנגדות לכיבוש, כפי שטוען הנאשם, איננה מהווה הצדוק על פי דין כלשהו לביצוע מעשי הרוג כנגד אזרחים חפים מפשע. זאת ועוד: מקום של טענה זו - אם בכלל - הוא בטיעונים לעונש, שכן היא נוגעת למניע לביצוע העבירות, להבדיל מן הכוונה הפלילתית הדורשה לשם הוכחתן.

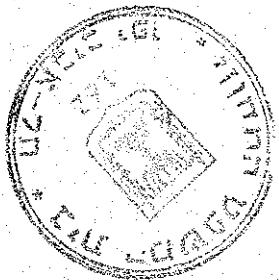
הוائل והנאשם בחר שלא לנוהל פרשת הגנה, והוא גם לא העלה טענות כלשהן כלפי קובלות הריאות או משקלן. ואולם בית המשפט ראה עצמו מחויב לבחון שאלה זו ביזמתו, ולהתעלם מראיות בלתי קובלות שהتابיעה הגישה או השתמכה עליהם בסיכוןיה (כגון, עדויות שמיעה הכלולות בהודעות העדים, זכ"דים החזועות שלא הוגש על ידי החוקרים שרשמו אותם, חוות דעת הנטמכות על ידיעות מודיעיניות וראיות שלא הוגשו במשפט, והתייחסות בצד"ים לממצאי פוליגון).

בחנו את חומר הריאות גם מזוין הראה של הנאשם, ולא רק מנקודת מבטה של התביעה כפי שפורטה בסיכוןיה. עם זאת, כפofsים אנו לכלל לפיו נאשם שלא העיד במשפט איננו רשאי להסתמך על דברים הכלולים באמרות חזק שטר: אמרות אלו כשרות ראיות בוגדו, אך לא לטובתו, שהרי לא ניתן היה לחזור אותו על אמרותינו (ראה ע"פ 205/75 קדרץ פ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 471, העמי 474).

ג.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחז בטל-אביב-יפו

התביעה זימנה לעוזות 21 מפקדי שטו ופעילי טרור הקשורים לפיגועים נשוא כתוב האישום, והקשר של הנאשם איתם פורט לעיל. עדים אלו, بلا יוצא מן הכלל, סרבו להשיב על שאלות ב"כ התביעה, ונראה כי אין מזכיר בוחלתה אישית של כל אחד מהם, אלא בהנחה מגביה. עדים אלו לא היו מוכנים להעיד נגד מפקדים ומוניהם, והדבירים ברורים. בשיחת שהתרנהלה בין הנאשם לבין אחמד ברוגוטי בעת העצר, ואשר הוקלטה ללא ידיעתם, הזהיר אחמד מפני העוזיות שיזם פועל הטרור שנעצרו, וה הנאשם השיב לו, כשהוא נשמע צוחק: "פולט בית המשפט יפחישו את מות שחוו ב... פולט יבטלו... אמרו. לי ה חוקרים. אמרוני לתה שאי ש לא יודה בבית משפט" (תמליל 127ogn עמ' 109). כך אמר הנאשם, וכן אכן אירע.

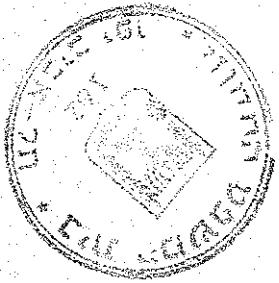
בנסיבות אלו הוכרזו כל אוטם פועל טרור כעדים עינויים, והודעותיהם בחקירה הוגשו לפי סעיף 10א. לפקודת הראות. לגבי עדים אלו יש להעיר כדלקמן:

(1) חלק מעדי התביעה העידו לאחר סיום משפטם, ורובם הורשו, בין היתר, במעורבותם בפיגועים נשוא כתוב אישום זה על פי הודהתם. בהודאותיהם בעובדות כתבי האישום שהוגשו כנגדם, מפלילים עדים אלו את הנאשם. אולם, ההלכה בעניין זה כי הודהנת נאשם שכזו, מפי אדם שהוא עד במשפט,orcheshet amma'at chutz shel ulia seif 10a. לפקודת הראות, אין אין ליתן להודהה זו משקל של ממש. מבחינתו של העד - ההודהה שהוא מוסר במשפט מרווחת כל יכולת הנוגעת אליו, וספק רב אם הוא מושע אותה שעה להשלכות שיש לחלקם בהודהתו על אחרים (ראה: ע"פ 4541/90 אלתו שלע נ מודיעת ישראל, תק-על 1(2) 2086).

(2) בכלל, אמרת חוץ של עד היה עדות שמיעה הפסולה כראיה לאמתות תוכנה. החרג לככל נקבע בסעיף 10א(א) לפקודת הראות ולפיו בית המשפט רשאי לקבל אמרה שכזו, אף להסתמך עליה ולהעדיפה על עדות העד בבית המשפט, כאשר העד במשפט מסרב להעיד, או שהוא מתחש לגרסה שMASTER נחקירונו.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

מטרתו של סעיף זה להתמודד עם התופעה הנפוצה של עדים המתכחשים לגורשה שמסרו בחקירהם, ועל מנת למנוע מצב שבו לא ניתן יהיה לעמות אותם במשפט עם הגורשה שמסרו בחקירהם (ראה: דברי החесבר להצעת החוק לתיקון פקודת הראיות, תשל"ד-1974). ודוק: עד אשר חוזמן להעיד והתייצב על דוכן העדים נחשב כ"עד במשפט", גם אם סרב להסביר על שאלות, ולפיכך חל עליו סעיף 10(א) הניל, ולא סעיף 10(ב) המתייחס במקרה בו לא ניתן כלל להביא עד לבית המשפט מוחטעים המפורטים בסעיף (ראה: דנ"פ 91/390 *מדינת ישראל נ. חאג' יחיא*, פ"ז מז(3) 673; והשווה דעתו של א. שטיין, "סעיף 10. לפקודות הראיות: פרשנותו הראיה וPsiקתו של בית המשפט העליון", משפטים כ"א תשנ"ב, עמ' 325, בעמ' 336-338).

(3) על פי סעיף 10(א) לפקודות הראיות, קבלת אמרת חוזץ של עד במשפט, אשר מכחיש את תוכן העדות שמסר בחקירהו, מותנה בכך שמתן האמרה הוכח, שנותן האמרה הוא עד במשפט ושניתנה לצדדים הזדמנויות לחקורו תנאים אלה מתקיים בענייננו לנבי 21 פעילי הטרור הניל.

(4) בית המשפט רשאי לסתוך ממצאיו על אמרת חוזץ שהתקבלה לפי סעיף 10א. לפקודות הראיות, אף להעיפה על פני עדות העד במשפט, "אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות מעنين, לרבות נסיבות מותן האמנה, הראיות שהובאו במשפט, התנהוגות העד במשפט ואלה אותן שנציגו במהלך המשפט, והטעמיהם ירשמו" (סעיף 10(א) לפקודות הראיות).

(5) על פי סעיף 10(ד) לפקודות הראיות, לא יורשע אדם על סמן אמרת חוזץ שהתקבלה לפי סעיף זה, אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה, הכוונה היא לתוספת ראייתית המחזקת את אמיןותו של אמרת החוזץ, ומפינה את החושש כי אין בה אמרת (ראה: ג. קדרמי, על הראיות, בעמ' 354).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בביהת המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

בעניין זה יש לציין כי אמרת חוץ של עד אווד, שהיא עצמה טעונה חיזוק, יכולה לשמש כחיזוק לאמרת חוץ של עד אחר (ספרון הניל' י. קדמי בעמ' 366, והפסיקת המכזוטת שם). כאמור לעיל, גם שתיקת הנאשם במשפט העשויה להוות חיזוק לאמרת חוץ של עד, וכך גם הימנוותו מלהזכיר עד זה בחקירה נגדית (י. קדמי הניל' בעמ' 369, והפסיקת המכזוטת שם).

ההלכה הפסוקה היא כי הימנוות הנאשם מחקירות עוזי התביעה - מחזקת אף היא את ראיות התביעה (ראה: ע"פ 4736/91 פטair נ' מדינת ישראל, תק-על 94(2) 1866). הנאשם לא ישמע לאחר מכן בטענה שהעדים לא נחקרו בחקירה נגדית (ראה: ע"פ 1632/95 עוזי משולט נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 534, בעמ' 550, שבו הנהלת המשפט שלא נוכחות הנאשם, על פי רצונו, והסגור הונחה שלא לחזור את העדים). הנאשם יכול לסקל את החליך המשפטי המתנגדו בעצם הימנוותו מההגון.

במקרה דן, הרשעתו של הנאשם נשמכת על מארג רחוב ואמיו של ראיות, הכוללות הוודאות שמסר הנאשם בחקירתו, דברים שאמר הנאשם בכלי התקשורות, מסמכים שנפתחו אצל הנאשם וברשות הפלסטינית, ועדויות רנות של פעילי הטרור שנמסרו בחקירותם, ואשר תומכות זו בזו ומהוות חיזוק האחת לרעהה. כפי שעולה מן התשתית הראייתית שפורטה לעיל, ברור לחלוון כי פעילי הטרור החליטו להימנע ממתן עדויות משפטיות על מנת לסקל את ההליך, ולהימנע מההחלטה הגרסה שמסרו בחקירותיהם. הנאשם הביע כען בחקירתו על הווערים המפלילים שמסרו פעילי השיטה נגדו (ראה: דו"ח הפגשה של הנאשם עם עיס. ת/77ב; דברים שאמר הנאשם למذובב "פלוני 3" ת/123 עמ' 1 ות/124 ס' 1; דברים שאמר הנאשם למذובב "פלוני 1" ת/112 ס' 6-7, ת/114 ס' 7, ת/115 ס' 13, 14, ת/116 ס' 9, ושיחתו של הנאשם עם אחמד ברוג'תי ת/127 ג עמ' 3, 4, 72, 84), ועובדיה זו מחזקת את המסקנה שפעילי הטרור אמרו בחקירותם דברים נכוונים לנכבי הנאשם.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02 בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בנסיבות אלו, יש להעידן את האמורות שמסרו עדים אלו בחקירהיהם על פניהן במשפט, כאשר נמצא הרבה יותר מאשר "חו"ק" לאמורות החוז שמסרו בחקירה. ההודעות שמסרו פעילי הטדור משלבות דברי האחת גרעotta, ויחד עם הדברים שאמר הנאשם הנאשם בחקירהו, והמסמכים שנתפסו ברשות הפליטינאית, נחשפה תמונה ברורה המצביע על חלקו של הנאשם ותפקידו בפיגועים נשוא כתוב האישום.

33. לא מצאנו כל סיבה לחטיל טפק בנסיבות של חוקר השב"כ, אשר העידנו כי הוכ"דים שרשו בחקירהו של הנאשם משקפים בצורה חולמת את עיקרי הדברים שאמר. ככל שמדובר במשקל הדברים, יש להביא בחשבון את הכללים שביארנו בהרבה בתפ"ח 1074/02 מדינת ישראל נגד עazy מוחtein (תק-מח 2003 (2) עמ' 3553, ס' 76-84). זכ"דים אלה מהווים אמורות של הנאשם, אך בניגוד למקובל בחקירה משטרתית הם כוללים רק תמצית של החקירה; לא תמיד ניתן לנחקר אזהרה בדבר זכויותיו, הנחקר אינו יכול לקרוא את הדברים הנרשומים בזכ"ד, ואינו חותם עליו; הוכ"ד נהשם לא פעם בשפה העברית גם כאשר החקירה היא בעברית, בניגוד להנחיות הברורה בפטיקה. עם זאת, חשוב להדגש כי, זכ"דים אלו בחולט מהווים ראיות קבילות, כאשר לעניין משקלם יש להביא בחשבון את היקף וצורת הרישום והтиיעוד שלהם (ראה: ע"פ 99/13 66 שמירק נ. נגד מדינת ישראל, פ"ז נו(3), 529, בעמ' 553).

במקרה דנא, גבו זכ"דים רבים בתמילי הקלוטות מהחקירה, בהם נשמע הנאשם מדבר בקולו, בשפה העברית בה הוא מיטיב להתבטא, דבר המשיר חש לגבי מהימנותם. כמו כן, נאמר לנאות במפורש לאורך כל חקירותו כי אין חייב לומר דבר, וכי הדברים שיאמרו עשויים לשמש כראייה נגדו, והנאשם אף נפגש עם עו"ד במלצת חקירתו (ראה להלן). זאת ועוד: הדברים שאמר הנאשם בחקירהו בשב"כ, כפי שנרשמו בזכ"דים ותוקלו ותומלו בחלקם ייכרים מהם, נתמכים היטב בעדויותיהם של פעילי הטדור שפורטו לעיל, ולעתים גם במסמכים שנתפסו אצל הנאשם, ובראיונות שנותן באמצעות התקשורות האלקטרוניות. במצב דברים זה, אין עליון לטעון אך ורק על הוכ"דים שרשו חוקר השב"כ מפני הנאשם, ואף לא רק על הדברים שאמרו פעילי הטדור בחקירהיהם (שהרי אלה סיירו להיעדר במשפט, או שהתחחשו לדברים שאמרו בחקירהיהם). אלא יכולות אלו להתרשם מדברי הנאשם בחקירהו בשב"כ, بصورة בלתי אמצעית, כפי שאלה הוקלו ותומלו.

בתי המשפט

תפ"ח 20/1158/

בביהת המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

134. בעין הערכת משקל דבריו של הנאשם בחקירהו בשב"כ, הבאו בחשבון - הגם שה הנאשם עצמו לא העלה טענות כלשהן בנושא זה - כי מדובר בחקירה ארכחה ומטותיה. הנאשם היה נתון לחקירהות ארכות ביותר במחלכן ישן שינה מועטה, כשהוא יושב כבול על כסא, והוא הגדיר זאת בשיחתו עם המדובב "פלוני 1" (ת/21ג (1) עמי 3-4) – בعينו. הנאשם הבהיר כי כל עוד לא ישתף פעולה בחקירה יהיה צורך להמשיכה, וכן נרמז לו כי הדבר לפוגש את בני משפחתו היא לשתף פעולה (זכ"ד ת/12 ס' 13). באחת החקירהות נאמר לנאשם כי חקירותו לא تستטיים עד אשר ימסור את האמת, כפי שהוא הדבר לגבי פעילי הטrror שהוזנו בסופו של דבר בחלוקת של הנאשם בנסיבות המוחשיים לו (זכ"ד ת/63 ס' 9-10). באחת החקירהות סרב הנאשם להמשיך בחקירה כל עוד לא יינתן לו פרך זמן סביר לישון, והחוקר הבהיר לו כי לא ניתן לו לישון עד אשר יודה לפחות בראשי פרקים לגבי פעילותו, אך הנאשם דחה הצעה זו (זכ"ד ת/21 ס' 26-28). כמו כן, הופעל על הנאשם לחוץ מוסרי להודאות ולהתנהג כמנהיג הנוטל אחריות על מעשי פקודיו, במקרים להתחesch לדברים שעשו פקודיו, ולהציג אותם כשרנים (זכ"דים ת/16-ת/17).

בעין חקירתו של הנאשם ממשך שעות ארכות, חשוב לציין כי הנאשם נעצר ונחקר במהלך מבצע "חומות מגן", בתקופה של בוצע פיגוע טרור רבים כנגד ישראל. בנסיבות אלו ברור כי הייתה חשיבות רבה להשלים את חקירתו במהירות האפשרית, שכן חקירות התנהלה לא רק לצורך בירור אשמו, אלא גם, ואולי בעיקר, לצורך טיפול פיגועים נוספים. חוקרי השב"כ הסבירו עד כמה היה חשוב להם להגיע במהירות לטרור ולחולות טרור שהיה קשורות לנאים, וכי חקירת הנאשם הייתה בעיקורה מודיעינית (החוקר "איידי" בעמ' 154 והחוקר "וואדי" בעמ' 97).

חקירת הפשעים החמורים בהם הואשם הנאשם, והចורך המודיעיני בקבלת מידע מפי מהר ככל האפשר, חייבו את חקירתו הרצופה ממשך שעות רבות. אין בכך להיביא לפסילת הודיעותיו של הנאשם, כאשר ברור שהוא מסר לחוקרי רק את הדברים שרצה לומר, וכאשר הייתה הצדקה עניינית לדרכו חקירה זו בנסיבות הביטחוניות שדרדו אז (ראה: י. קדמי, על הראיות, חלק ראשון, מהדי תשס"ד-2003 בעמ' 55-58).

בֵּית הַמִּשְׁפָּט

תפ"ח 1158/02

בֵּית הַמִּשְׁפָּט המוחזֶה בָּהַלְּ-אֲבִיב-יִטוֹ

533. ברור ממהלך החקירה כי הנאשם התלבט רבות, וביקול רם, אם להזות בקשר שלו לפיגועים נשוא כתוב האישום, והוא אף הסביר כי הדבר עלול להכחילו בעתיד כמנהיג העם הפליטינאי (ראה למשל, זכ"ד ת/24 ס' 7, זכ"ד ת/68 ס' 6). בסופו של דבר החליט הנאשם להזות בחלק מהדברים שעשה, לאחר שהבן שפיעלי השיטה הודה בחקרותיהם והפלילו אותו, וכי יש בידי החוקרים ראיות מוצקות בנוגע לאותות שייחסו לו. لكن הודה הנאשם רק בדברים שאנסיו הודה בהם קודם לכך, ורק לאחר שדבריהם שייצגו בפניו, ואשר הינט נכווית והוא אף הבחר חזר והבהיר כי יודה אך רק בדברים שייצגו בפניו, ואמר כי הוא מוכן להזות בדברים שיש לו אחריות עליהם, אם יראו לו שאחרים כבר הודיעו בהם (תמליל חקירה ת/98א, עמי 18-26, 28-22).

יש להזכיר בהקשר זה כי הנאשם עצמו אמר בשיחתו עם המדובב "פלוני 1", כי הסתר לו בחקרתו שפיעלי השיטה שגעצרו מסרו דיווחות רבות ומהימנות לגביו. כאשר נשאל על ידי המדובב אם הידיעות שמסרו לגביו הן אמיתיות השיב: "רבות", עני יש תופחת זו וווק" (תמליל שיחה ת/112ג (1) עמי 6). עוד אמר הנאשם למדובב "פלוני 1" כי הנהג שלו (אהמוד ברגותי) מסר הזדהה הקוסרת את הנאשם ל- 8 פיגועי התאבדות בישראל, וכאשר נשאל ה הנאשם האם אהמוד ברגותי "סגר אותו בהזאות" - הוא השיב בחיקוב (זכ"ד ת/114א סעיף 7). לכל אורך שיחותיו של הנאשם עם "פלוני 1" ניתן לראות כי נושא ההזאות שמסרו פיעלי השיטה בחקרותיהם הטריך אותו מאוד, והוא היה מודע לכך שהס מסרו מידע אמיתי לגביו (ראה דוחות ת/112א(1), ת/113א, ת/114א, ת/115, ת/114, ת/115, ת/115(1)(א), ת/116).

ה הנאשם אמר ל"פלוני 1" כי הואאמין טעון בחקרתו שהוא מניג פוליטי, אך להזאות שמסרו אחרים כנגדו, והחומר הרוב שנטפס במשרדו ובמשרדיו הרשות הפליטינאית יאלצו אותו "לזבר בחקירה" (זיה"ח ת/117 ס' 29, 32 שהוגש על ידי החוקר "רוברט").

זה היה הרקע שהביא את הנאשם להזות בדברים ש滿ילא כבר הין ידועים לחוקרים. מקורות אחרים.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

136. המפנה בחקירה הנאשם חל ביום 21.4.02, כשבוע לאחר מעצרו של הנאשם, כאשר הוא החליט לספר את העובדות מנוקודות ראותו ואחריותו, אך דרש כי קודם לכך יוצגו בפניו הדברים שאמרו אنسיו בחקירה, ושיתאפשר לו להיפגש עם ראש השב"כ או סגנו (זכ"דים ת/19-ת/20). הנאשם קיבל את הצעת החוקרים לעשות אבחנה בין סיורבו למטרו הودעה מפלילה במשטרה, שתיחשך בעתיד, לבין מסירת פרטיים על פעילותו בחקירהתו בשב"כ (זכ"ד ת/20 ס' 10-12, זכ"ד ת/24 ס' 7). הנאשם יצא מותך הנהה שדברים שיאמרו במשטרה יחשפו ביצירור ויחייבו אותו, וזאת בגין הדברים שיאמר בחקירהתו בשב"כ - שאוטם תכנן הנאשם להכחיש, כפי שאכן עשה בחקירהתו במשטרה ובמשפטו. כך אמר הנאשם במשפטו בחקירהתו בשב"כ, כאשר נאמר לו כי הזכ"דים הנרשמים במהלך חקירותו יונשו כראיה בבנייה המשפט כאילו היו עדות משטרתית (זכ"ד ת/25 ס' 23, שהוגש ואושר על ידי החוקר "מו פז" בעמ' 58).

בענין זה יש לציין כי ישנה ימים לאחר מעצרו נחקר הנאשם, והזהר בדרך המקובלת כי איןנו חייב לומר דבר על פי החוק, וכי הדברים שיאמנו עשויים לשמש ראייה נגדו (ראה זכ"ד ת/40 ס' 1, ועודוונו של החוקר "מו פז" בעמ' 59). החוקר "מו פז" העיד כי אזהרות כאלה ניתנו לנאשם במהלך כל חקירותו, וכך גם העיד החוקר "אמיל" (עמ' 57, 59, ואזהרות הכלולות בזכ"דים ת/41 ס' 1, ת/44, ת/25, תמליל חקירה ונ/98 בעמ' 37). לעיתים אמנים נרמו לנאים כי לא בחכרה יעמוד לדין, שכן קיימות אפשרות שהוא יגורש, אך הנאשם ציין כי הוא מעדיף את האפשרות של העמדה לדין, ואף אמר כי ברור לו שהוא יעמוד לדין ויישלח לכלא לשנים דボות (זכ"דים ת/10, ת/11, ת/14 ו-ת/19 ס' 5, זכ"ד ת/63 ס' 25).

137. הנאשם אמר בחקירהתו כי הוא מתכוון לניהל משפט פוליטי, תוך התעלמות מהראיות שתוגשנה נגדו במשפטו (זכ"ד ת/42 ס' 8 שהוגש ואושר על ידי החוקר "וואדי" בעמ' 96, זכ"ד ת/56 ס' 3 שהוגש ואושר על ידי החוקר "טמיית" בעמ' 85). בשיחותינו של הנאשם עם המذובב "פלוני 1", הוא הסביר לו את הטקטיקה בה הוא נוקט בחקירה, לפיה הוא איננו מודה אלא בדברים שהחוקרים יודעים עליו, ומנסה למשוך זכות ולהבהיר מה החוקרים יודעים עליו, כדי לא להפליל אחרים.

בוחן המשפט

מפ"ח 1158/02

בג'ון המשפט המחווזי בטל-אביב-יפו

הוא גם אמר לעורך-דין כי לא ימסור כל הودעה במשפטה (ראה דוחות ת/118 ס' 3, ת/120 ס' 2, ודבריו ל"פלוני 3" בדוחת ת/122 ס' 1). יש לציין בהקשר זה כי הנאשם נגש לראשונה עם פרקליטו, עו"ד בולוס, שלושה ימים לאחר מעצרו (מורץ ת/164, זכ"ד ת/111 סעיף 14). במהלך תקירותו נפגש הנאשם עם עו"ד בולוס כמוות פעמיים (זכ"ד ת/90 ס' 1).

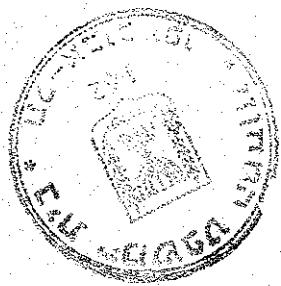
88. טיעומו של דבר: אין לנו סיבה לטבעו שהודאותו של הנאשם בחקירהו בשב"כ ניתנה עקב אמצעים פטולים כלשהם שהופעלו בנגדו, אשר הביאו לשילוט רצונו החופשי של הנאשם, והנתנו גם לא טعن זאת. במהלך המשפט, וכן בעת חקירתו במשפטה, כאשר הוצגו לנאשם הדברים שאמר בחקירהו בשב"כ, הוא תזר וטען כי מדובר "בشكර וזיוף". הוא לא טען כי הופעל בנגדו אמצעים פטולים בחקירה, והתרשםנו בבירור שהחוקרים נהגו בנאשם בכבוד, כפי שגם אמר הנאשם בחקירה שב"כ (זכ"ד ת/75 ס' 2, זכ"ד ת/90 ס' 1 ותמליל חקירתה הנאמש ת/98ו עמי 29). בעת מתן עדויותיהם במשפט, לחץ הנאשם את זעם של חלק מחוקריו השב"כ, וגם עובדה זו מעידה כי אין בלבו של הנאשם תஹשות כלשהן בCOND חוקריו.

לנאשם הייתה שליטה מלאה על הדברים שאמר לחוקריו השב"כ: הוא החליט אלה בדברים היה מוכן לומר בחקירהו, ואשר להערכתו כבר היו יוויעים לחוקרם מAMIL, ואלה דברים הוא מתכוון להסתיר מהם. הנאשם היה זהיר ביותר בחקירהו, ולא פעם סייר בענות על שאלות שנשאל, או שענה בczורה עקיפה ומרומות. הוא בחר לעצמו טקטיקה במהלך החקירה, לפיה ירוחיב בעניינים פוליטיים ויקמצ בעניינים הקשורים לפעולות הטrror, ובכל מקרה לא ימסור אלא פרטים שלהערכתו כבר נמצאים בידיעת החוקרים.

כפי שהיעיד המדויב "פלוני 1", אמר לו הנאשם: "אם כל העט הפלסטיני נזק מזוות עליון, הוא יקבע מה יאמר בחקירה" (ת/110 ס' 10). מכל האמור לעיל, ברור שהנתנו מסר את הודעתינו מרצונו חופשי.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המתווי בתל אביב-יפו

חלק רביעי: ניתוח משפטי ומסקנות

1. פעילות וחברות בארגון טרוריסטי

139. בכתב האישום מיויחסות לנאים, בין היתר, העבירות של פעילות וחברות בארגון טרוריסטי. סעיפים 1-3 לפકודת מניעת טרור, התש"ח-1948 קובעים כאמור:

"1. פינויים"

"ארגון טרוריסטי" פירושו חבר אנשים המשמש בפועלותיהם במעשי אלימות העולמים Lagerom למוות של אדם או לחבלתו, או באימוץ נמעשי אלימות כללה;

"חבר בארגון טרוריסטי" פירושו אדם הנמנה עליו, וככל אדם המשתתף בפועלותיהם, המפרנס דברי תעומלה לטובת ארגון טרוריסטי, פועלותיו או מטרותיו, או אוסף כספי או חפצם לטובת ארגון טרוריסטי או פועלותיו".

פעילות בארגון טרוריסטי

.2.

אדם המוביל תפקידי בהנהלה או בהדרגה של ארגון טרוריסטי, או משותף בדיוינו או בקבלת החלטותיהם של ארגון טרוריסטי, או משמש חבר בבית-דין של ארגון טרוריסטי, או נואט נואט תעומלה באסיפה פומבית או בדין מטעם ארגון טרוריסטי, ייאשם בעבירה, ובצאו חייב בדין, יהא צפוי לעונש מאסר עד עשרית שנה.

חברוות בארגון טרוריסטי

אדם שהוא חבר בארגון טרוריסטי, ייאשם בעבירה, ובצאו חייב בדין, יהא צפוי לעונש מאסר עד חמיש שנים".

בתי המשפט

תפ"ח 22/1158/02

בבית המשפט המוהוי בתל אביב-יפו

סעיף 7 לפקודות מניעת טרור קבוע כי:

7. הוכחה על קיומן או-non טרוריסטי

כדי להוכיח בבל דין משפט, שהבר אונס מטעית הוא או
טרוריסטי, ישפיק להוכיח כי –

(א) מטעם אותו חבר אנשי או בפקודתו ביצע אחד או יותר מחבורי
בבל זמן שהוא לאחר ה' באיר תש"ח (14 בפמאי 1948) מעשי
אלימות העולמים לגרום למותו של אדם או לחבלתו, או איומם
במעשי אלימות באלה;

(ב) חבר אנשי, או אחד או יותר מחבורי מטעמו או בפקודתו, חבריו
שהו חבר אנשי אחריו למשדי אלימות העולמים לגרום למותו
של אדם או לחבלתו, או איומם במשדי אלימות באלה, או
שהבר הוא חבר האנשיות היה מעורב במשדי אלימות או איומם
באה, בתנאי שמעשה האלימות או האיום נעשו אחרי ה'
באייר תש"ח (14 בפמאי 1948)."

14. עבדת היוותם של הפת"ח, התנאים וגדרי תלי אלאקטא ארגונים טרוריסטיים, כפי שנאמר בחומר דעתו של תאיל קופרוסטר ו/ו, הוכחה בבירור ממסמכי השלל שנפתחו במבצע "חומות מגן" והוגשו כראיות בפניו, כמו גם מעודויותיהם של פעילי הטרור והנאשם עצמו (ראה לעיל: סעיפים 7-10; עדותו של עויס בסעיפים 21-23; עדותו של ابو חמיד בסעיף 25; עדותו של אחמד ברגומי בסעיף 29; עדותו של אחוויל בסעיף 35; עדותו של עיאדיה בסעיף 40; עדותו של שריף בסעיף 55; עדותו של ابو רדאה בסעיף 57; ודברי הנאשם בחקירה כמפורט בסעיפים 60-64). הפגעים נשוא כתוב האישום, ו Robbins אחרים, בוצעו על ידי פעילי השטח של הפת"ח – אנשי התנאים – ועל ידי חוליות שהתאגדו במתגרות המכונה "גדרי חלי אלאקטא". הנאשם היה מנהיג הפת"ח בגידה, ומפקד חתנים וגדודי חלי אלאקטא, כפי שהודה בחקירה, וכפי שהוכח בראיות נוספות רבות (ראה סעיף 17 וסעיפים 60-65 לעיל).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחזי בתל-אביב-יפו

תקייזו של הנאשם בלהונgot ארגוני הטרור פורטו בהרבה אף הם (ראה חלק שני, פרק ד' לעיל). הנאשם היה מפקד של ארגוני הטרור וחוליות הטרור, גם אם לעיתים אלה חרגו מהນימיותו, והוא דאג לספק להם אמצעי לחימה וכטפים לצורך פעילותם (ראה חלק שני פרק ד'(1) ו-(3) לעיל). הוא אף היה מעורב באופן אישי בחלק מן הפיגועים שביצעו הארגונים שהונגו (ראה חלק שני פרק ד(2) לעיל). הנאשם אף טיפל בסיווע למבקשים ולশפחות העצורים והחללים, ובגיטות פעילים לארגוני הטרור והדרכתם (ראה חלק שני פרק ד(4)-(5) לעיל). הוא היה האדם אשר ביטה את עדותם של ארגוני הטרור באמצעות התקשורת (ראה פרק ד(6) לעיל).

אין מדובר, איפוא, אך ורק "באדם הממלא תפקיד בהנהגה או בהדריכת של ארגון טרוריסטי", כלשון סעיף 2 לפકודת מניעת טרור, אלא הנאשם הוא מי שעד בראש ארגוני הטרור הניל, התווה את מדיניותם ונשא נאומי תעמולת מטעמים באמצעותם באמצעות התקשורת. בכך הוכיחו יסודות סעיפים 2 ו- 3 לפקודת מניעת טרור, קרי חברות בארגון טרוריסטי ופעילות בארגון שכזה.

2. אחריותם של מבצע בצוותא, משדר ומשייע והאבחנה ביניהם

141. כתוב האישום מיחס לנאים אחריות ישירה של "מבצע בצוותא" לגבי כל מעשי הרצח וניסיון הרצח נשוא כתוב האישום, כאשר מזובר ב- 37 פיגועים שונים. כתוב האישום מיחס לנאים גם את העבירות של סיוע ושידול לרצח, אם כי טענות המשיכמה בטיכומיה היא, כי יש לדאות בנאים מבצע בצוותא של עבירות אלו, ולא רק משייע או משדר לביצועו, וזאת עקב היותו מנהיג ארגוני טרור, והאחראי העיקרי לביצוע פיגועי הרצח שהוציאו ארגונים אלה לפועל. יש לסקור, איפוא, את מידת אחריותו הנטענת של הנאשם לפיגועי הטרור נשוא כתוב האישום: ראשית - כמי שביצע את מעשי הרצח בצוותא חזא עם פעילי השטח והמפגעים; שניית – כמי שידל לביצוע מעשים אלה; ושלישית – כמי שסייע לביצוע מעשי הרצח. במסגרת זו יש לבחון מה הקווים המאפיינים את "המבצע בצוותא", תוך הבחנותם מן המאפיינים את המשייע והמשדר.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

.142. סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע את אחוריותו של המבצע בצוותא,

בדלקמן:

"המשתתפים בביוזע עבירות תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מוצעים בצוותא,
או נפקה מינה אט כל המעשין געשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד
ומקצתם בידי אחר".

סעיף 30 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 קובע את אחוריותו של המשדר בדלקמן:

"המביא אחר לידי עשיית עבירה בש奔וע, בעיזו, בדרישת, בהפרעה או בבל דרן
שייש בה משום הפעלה לחץ, הוא משולל לדבר עבירה".

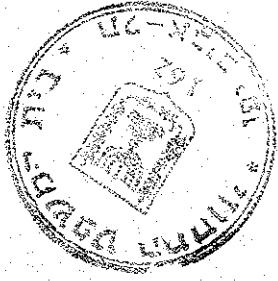
סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע את אחוריותו של המסייע בדלקמן:

"מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר זאת
הбиוזע, להקל עליו או לאבטחו אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה
או שללה, או כדי לתרום בذرן אחרת ליצירת תנאים לשט עשיית העבירה, הוא
מסייע".

.143. על מנת שאדם יחשב כמבצע העבירה בצוותא עם אחרים, צריך לחתקיים התנאי
הבסיסי של "עשה מעשים לביצועה" של העבירה, כפי שמורה סעיף 29(ב) לחוק.
הפסיקה נתנה פירוש רחב למושג "ביצוע", כשהיא מגדרה בזרחה את מהות המעשה
הנדרש לכך. באופן דומה קבעה הפסיקה אמות מידיה גמישות בנוגע למידת הקירבה
הנדפסת של המשותף למעגל המבצעים, וליכולתו להשפיע על הביצוע (דנ"פ 1294/96,
1365/96 עוזי משולס ווות' נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5) 1, בעמ' 21 (כב' השופט א. מצא),
בעמ' 54-55 (כב' השופט מ. חשין), ובעמ' 63-64 (כב' השופט י. קדמי)).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי גתל-אביב-יפו

אשר למעשה הנדרש על מנת שניתן יהיה לראותו באדם מבצע בצוותא, נפסק כי די במעשה לביצוע העבירה החורגת מהכנה גרידא (זה אף המבחן לקיומה של עבירות ניסיון), ואשר מלאוות ביסוד הנפשי המתאים (דנ"יפ 1294/96 הנ"ל בענין משולף, עמ' 23-24). מעשה זה אינו חייב להיות חיוני להצלחת העבירה, ואך אינו חייב להיות מעשה הנמנה עם רכיבי היסוד העובדתי שבעבירה; די בכך שהמעשה משולב בתוכניות העבירה, ומהוות השתתפות ביצועה, כמו למשל תכנון העבירה, מתן הנחיות לביצועה או חלוקת התפקידים בין המשתתפים (דנ"יפ 1294/96 הנ"ל בענין משולף, עמ' 63-64 (כב' השופט י. קדמי)).

ג. מבצע בצוותא לעומת מסיע

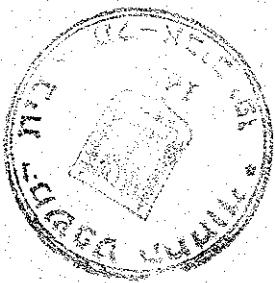
144. ההבחנה בין "מבצע בצוותא" של העבירה לפי סעיף 29(ב) לחוק העונשין, לבין "מסיע" לפי סעיף 31 לחוק, הפכה להיות בעלת חשיבות מעשית רבה לאחר שנכנס לתקון חוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ד-1984, שפנעל-פי סעיף 32 לחוק כנסחו היום - עונשו של המסיע הוא מלחית מעונשו של המבצע בצוותא, בעוד שלל-פי הדין הקודם עונשם היה זהה. עונשו המירבי של המסיע לדעת הוא 20 שנות מאסר (סעיף 32(1) לחוק), בעוד שהמבצע עבירות רצח בצוותא עם אחר, בהעדר נטיות של אחראיות מופחתת, דין מאסר-עלם חובה.

בע"פ 8573/96, 8620, 8710, 8873, 8901 מרקוז ואח' ג. מדינת ישראל ("משפט הדיסקונטאי"), פ"ד נא(5) 481, אמר כבוד השופט א. גולדברג בעמ' 545:

"תיקון מס' 39 לחוק מפטא את החרפה שאשמה המוסרית, והמשמעות הטופי-קטיית והאובייקטיבית שפסיווע פחותות מלאה שבביצוע בצוותא. פער זה הוא שעומך ביטוח ההבחנה בتوزאות העונשיות בין מבצע בצוותא למסיע, והוא זאת שוגט כדי להנחות אותן בקיום המבחן המשמש לתחנה בין מבצע עיקרי למסיע".

בתי המשפט

תפ"ח 20/1158

בבית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

145. הבדיקה בין "מבצע בצוותא" לבין "מסיע" הובירה בע"פ 4497/93, 4389/93 עוזי מרופי ואח' ג. מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 239, בע"פ 2813/95, 2796/95, 2814/95, 2813/95 פלוניים נ. מלינט ישראלי, פ"ד נ(3) 388, דנ"פ 1294/96 חירנו בעניין משולט; ע"פ 8573/96 הניל בעניין מركדו, בעמ" 550-543; וע"פ 99/111 חירנו כ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 411 הבדיקה בין מבצע בצוותא לבין מסיע מציהthon ביטוד העובדה של העבירה, והן בסוד הנפשי שלה. עיקרו, "איפות תרומתו של המסייע לביצוע העבירה פחותה מאייפות תרומתו של המבצע העיקרי" (ע"פ 8573/96 הניל, בעמ" 545).

אשר ליטוד העובדה של העבירה - הבדיקה העיקרית היא בין שותף ישיר לביצוע העבירה לבין שותף עקיף לביצועה. המבצעים בצוותא הם "משתתפים בביוזם העבירה תוך עשיית מעשיות לביצועה", אך לא נדרש כי כל אחד מהם יבצע בעצמו את כל היסודות העוכדיים של העבירה (סעיף 29(ב) לחוק). לעומת זאת, המסיע עושה מעשה שיש בו כדי לתרום בדרך כלשהי "ליצירת תנאים לשפט עשיית העבירה" (סעיף 31 לחוק). המבצע בצוותא הוא חלק מן המุงל הפנימי של ביצוע העבירה והוא בין שותף בלבד. לכן, בוחן בית-המשפט את מידת הקירבה של כל אחד מן המשתתפים לביצוע העבירה, קרי: האם הוא מחווה חלק מן המุงל הפנימי של המשימות העבריאניות (ע"פ 98/3390 רוש ג. מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 871, 878). זהו, איפוא, "מבחן הקירבה", שהובחר על ידי כב' הנשיא א. ברק בע"פ 93/4389 הניל בעניין מרוזקי, בעמ" 250:

"השני בין המבצע בצוותא לבין המסייע מתבטאת בכך שהמבצעים בצוותא משמשים גוף אחד לביצוע המשימה העבריאנית. כולל עבריינים דאשיים... תרומתו של כל אחד מהמבצעים בצוותא היא 'פנימית'... אבן, עניין הביצוע בצוותא תיתכן חלוקת עבודה בין העבריאנים, באופן שחתם יפעלו במקומות שונים ובזמןדים שונים, וכי שפל אחד מהתה מיצת את העבירה, ובלבו שחלקו הוא מהותי להגשמה התכנית המשותפת. אחדות המקומות והזמן אינה חיונית, וב└בך שחלקו הוא שחלקו של כל אחד מותם הוא חלק פנימי של המשימה העבריאנית".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבירות המשפט המתווי בטל-אבייב-יפו

146. בפסקיו הדין שצוטטו לעיל, סקר בית-המשפט העליון את המבחנים השונים שהוצעו בפסקה ובספרות המשפטית לשם תיחסם הגבולות בין מבצע בצוותא לבין מטיע. יש אשר שמיים דגש על "מבחן השליטה", כאמור של המבצע בצוותא: למבצע בצוותא יש שליטה, יחד עם האחרים, על ביצוע העבירה; והוא מהוויה חלק מן התוכנית המשותפת לביצוע העבירה, ופועל יחד עם האחרים להגשהתה. על מעמדו של המבצע בצוותא לאור "מבחן השליטה", אמר כבוד הנשיא א. ברק בע"פ 2796/93 הניל בעניין פלונייפ (פסקה 28):

"המאפיין את המבצע בצוותא שהוא איזון לפעולות העברייניות. בידו שליטה הפון-קזינו-אלית-מוחותית, יחד עם המבצעים בצוותא האחרים, על העשייה העבריינית. הוא חלק מתחלה משותפת לביצוע העבירה. הוא חלק מהתוכנית הכוללת לחגשות הפעולה העבריינית האסורה. הוא פועל יחד עם המבצעים בצוותא האחרים, כך שכל אחד מהם שולט - יחד עם האחרים - על הפעולות בוללה. מעמדו ביחס להחלטה לביצוע העבירה הוא של איש 'פניט'. תרומתו היא 'פניטית'. חלקו הוא מוחותי להגשהמת התוכנית המשותפת...".

כך גם נפסק בע"פ 8573/96 הניל בעניין מודקו, בעמ' 547-548. לעומת זאת, בהתייחסו למס' ייע אמר כבוד הנשיא ברק כי המטייע "איינו אבי הרעיון" לביצוע העבירה, ובפסקה 30 אמר כדלקמן:

"המשיע הוא שותף עקייף ומשני (פרשת מזרפי, פסקה 14). הוא מצוין מחוץ למעגל הפנימי של הביצוע. הוא גורם "חיזוני". אין הוא יוזם הביצוע ואך לא משול לביצועו... אין הוא המוחלט על הביצוע ואין הוא שולט על הביצוע...".

(ראה גם ע"פ 4389/93 הניל בעניין מדפי, פסקאות 13-14).

147. לעומת "מבחן השליטה", יש המציגים את ה"מבחן הפון-קזינו-אלית", לפיו מבצע בצוותא הוא מי שנTEL חלק מוחותי ביצוע העבירה גופה, בעוד שחלקו של המטייע מתבטא בפעולות עוז החיזוניות לעבירה.

בוחן המשפט

תפ"ח 1158/02

כבודה בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

mbachon zeh mo'atz at bishuto sheloshon seif 29(b) la-huk ("mashutafim be-pi'at ha-uberia ton ushiyot mu'shim le-pi'atuh"). ba'ip 93/2796 han'el be-unan feloniyyut (pesika 27), amar cabod han'sia a. brak b'chati'i yosu' le-mabazim be-zotot:

"ha'meshutafim ha-rashiyim be-pi'at ha-uberia. ha'shotafot biniyot motzavatah be-kad shehem n'tlu hakl be-pi'at ha-uberia cmabazim yishoriyim. ha'm meshutafim go'f achd le-pi'at ha-mashima ha-uberiyyit... al achd mahem w'otl hakl be-pi'at ha-uberi sh'l ha-uberia".

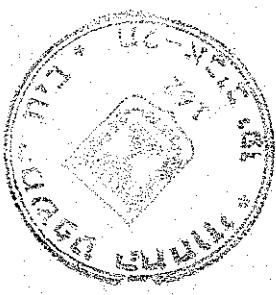
v'hamechz' d'bari (pesika 27) amar cabod han'sia brak:

"pi'at be-zotot pachiv tivenu m'sotot. ho'm m'vosef ul' chukot uboda b'in le-mabazim...".

dbrim berorim basher l'hishibuto ha-mekravut shel ha'mbachon ha-ponekziona'i amar cabod ha-shofet i' k'dumi ba'ip 5206/98 chilil upoz g. medinat yisrael, p'yd (b) 185 (pesika 2):

"ha'mabazim be-zotot" ayin רק אלה ha'mashutafim be-ushiyat 'ma'as' v'ha-uberia go'f; ala - nemna' uliyot kol mi sh'utl hakl be-pi'at ha-uberia, b'moven horach shel ha-moshag 'pi'at'. v'ailo kol mi sh'ak 'tavorat' be-pi'at, mabli li-khatot bo hakl - la'amo: mabli lemala 'takid' gamtarato - no'ter b'mugel ha-chi'azoni' shel ha-achora'im be-pi'at. ho' ayin m'shotaf be-pi'at; v'otlko m'utzmatz' le-si'ou' gorida le-mi'moshu' shel be-pi'at.

ha'havona b'in ha-nominit um ha'mugel ha-pni'imi' - 'ha'mabazim be-zotot' - l'min ha-nominit um ha'mugel ha-chi'azoni' - 'hamsiyyut', nu'achah, apfa, bativ v'ao'fi mu'ordavot be-pi'at: am 'utlo-hakl-be-pi'at' - kri: am h'ayt la-hem 'takid' be-pi'at - ha'ri'at 'm'shiyyut' be-pi'at 'mabazim be-zotot'; v'ailo am az 'taravo' lo m'fachz - ha'ri'at 'm'shiyyut' belved'.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בג'וֹת הַמִשְׁפָט הַמְחוֹזֵי בָּהָלָ-אֲבִיב-יִפוּ

בஹשך דבריו מבhair כבוד השופט קדמי כי הוחבנה בין מכצע בצוותא למשיע איננה תליה בשאלת האם היה בתנהגו של הנאשם משום סיוע לביצוע העבירה, שכן גם מכצע בצוותא משיע לביצועה; השאלה היא "אם וטל חלק - קרי: אם מילא תפקיד – ביצוע העבירה".

בדנ"פ 1294/96, משולפט ואח' נגד מדינת ישראל, פ"ז (ב) 1, עמ' 63, אמר כבוד השופט ? קדמי :

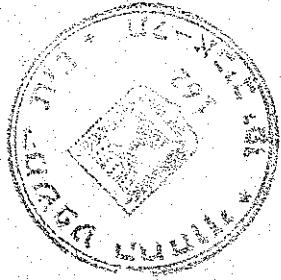
"מעשה-של-השתתפות" אינו חייב לפטא פעילות המשולבת ביצוע ה'מעשה', הנמנית עם ריפוי היוזם העובדתי שבעיריה, ומשמעו רחבה ומקיפה כל 'מעשה' המבטא ' השתתפות' ביצועה של העבירה. סעיף 29 לחוק העונשין, המגדיר 'מעשה-של-השתתפות', אינו דורש ש'המעשה' יושגה תוך כדי ביצוע היסוד העובדתי של העבירה, ודי שיתה בו לפטא ' השתתפות' ביצוע ' השתתפות', כאמור, יכול שתתנויל בהעלאת הרעיון בפוג' המועדים לבצע את העבירה..."

כבוד השופט מ. חסין צין באותו עניין כי החוק אינו דורש שמעשה ההשתתפות ביצוע העבירה יושגה תוך כדי ביצועה בפועל, או בסמוך לכך (עמ' 53-54).

148. בדנ"פ 1294/96 הנויל בענין משולפט, הבהיר בית-המשפט העליון כי "מכח השליטה" היו מבחן עזר, שאינו מבחן יחיד בלבד, ויש לשלבו עם מבחנים ושיקולים אחרים; שליטה ביצוע מהויה אמונה ראה חשובה להיווטו של אדם מכצע בצוותא, אך היעדר שליטה, או היעדר תרומה פיזית חיונית לביצוע העבירה, אינם שוללים בחכרח מסקנה זו (כבוד הנשיא א. ברק עמ' 50 ; כבוד השופט א. מצא עמ' 24-27 ; כבוד השופט י. קדמי עמ' 65). זאת ועוד; גם כאשר בית-המשפט נזoor ב"מבחן השליטה", נעשה הדבר תוך הדגישה כי אין מדובר ביכולת שליטה רצופה במחלק ביצוע העבירה כולה, אלא מזוכר ב"שליטה בנסיבות הביצוע שהוקנתה למcause המשפט" (כבוד השופט י. קדמי עמ' 64).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

149. אשר ליטוך הנפשי של העבירה – הרי שיחסו הנפשי של המסייע נמצא בדרجة נמוכה יותר מזו של המבצע העיקרי, בכל חנוגע למידת מודעותו לפרטים הנוגעים לביצוע העבירה, ורצונו להגשמה. לגבי מסיע, נפסק כי די בכך שהוא מודע לכך שהתנהוגתו תורמת ליצירת התנאים הדרושים לשם ביצוע העבירה העיקרי, ושהמבצע העיקרי עומד לביצעה. בנוסף, לצד עני המסייע צריכה לעמוד המטרה לסייע למבצע העיקרי לעبور את העבירה, או להקל עליו את ביצועה. ואולם, כאשר העבירה העיקריות היא תוכאותיה, ונדרש בה יסוד של פזיות או כוונה מיוחדת – אין צורך להוכיח שגם המסייע פעל מותון כוונה שכזו, או שהוא התכוון לכך שהמבצע העיקרי ירצח את הקורבן, או שהוא חף רצח אין צורך להוכיח שהמשיע התכוון שהמבצע העיקרי ירצח את הקורבן, פ"ד נה(3) המשיע אשר היה (להלן אלו הוברו בע"פ 320/99 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 22, בעמ' 31-37). (37)

לעומת זאת, כאשר במעשה בצוותא עסקין, יש להוכיח מעורבות נפשית גבורה ומודעת מכך לפרט העבירה המבוצע, בנוסף על רצונו להגשמה:

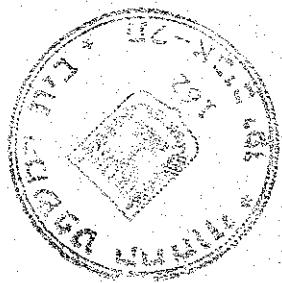
"המעשה בצוותא תורט את תזרומו לאירוע עברייני רב- משתתפים מتوزע יחס נפשי של יוצר העבירה *auctoris sumo*. הוא רואת את עשיית העבירה בעניינו הוא, ולא של אחר" (דברי ש"ז פל, בטפו יסודות בדיני עונשין, שוצטו בע"פ 4389/93 הניל בעניין מרופין, בעמ' 251).

כללו של דבר: המבצע בצוותא, בኒgod למשיע, צריך להיות בעל יסוד נפשי זהה לזה של מבצעי העבירה האחרים, וצריכים לחתקים לגביו כל מרכיבי היסוד הנפשי שנקבעו בחוק לגבי העבירה שהוא נוטל חלק בביצועה (ע"פ 2796/95 הניל בעניין פלונייט, בעמ' 402).

בע"פ 8573/96 הניל בעניין פרקן, אמר כבוד השופט א. גולדברג, בעמ' 548-549, כי סיום של הנאשם במעשה בצוותא או כמשיע מתקיים בתוצאה ממבחן משולב של היסוד הנפשי והיסוד העובדתי – מבחן אשר כמותו כמקבילית כוחות:

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט הנוהורי מトル-אניב-יטו

"ככל שתיפויו אנפשי של עוזה העבירה (מבחינות מידות העניין שלו בביוצו) רב יותר, יש מקום להשתפק בדרוגה נמוכה יותר של היסוד העובדזוי. פרוח זו כבר נאמר כי 'משהובך יסוד עפרי' זה (המודיעות – א', ג'), אין עוד חשיבות לחלוקת והתקידים בין המעורבים באירוע" (ע"פ 95/95, 5235 חנ"ל [43], בעמ' 550). להפוך, ככל שמיוזתו של היסוד העובדזוי אצל עוזה העבירה, מבחינות איפוא תרומתו לביצועה, הרבה יותר, בן ניתן להשתפק בדרוגה נמוכה יותר של היסוד הנפשי".

דברים אלו אושרו בדנ"פ 1294/96 בעניין מושלט הנ"ל (בעמ' 27, מפי כב' השופט א. מצא).

150. מן ההלכות שצוטטו לעיל עולה, כי השתפותה בתכנון העבירה מהויה טמונה מובהק של מבצע בצוותא, ובמקרה שכזה אין צורך בנוכחות פיזית בזירת העבירה על מנת להיחשב כמבצע בצוותא.

בדנ"פ 96/1294 הנ"ל בעניין מושלט, בעמ' 64, פסק כב' השופט ז. קוזמי:

"השתפותה, כאמור, יכול שתתחיל בתעלאת הרעיון בפני המיעודים לבצע את העבירה, ומכל מקום, לשיטתו, אין שפק, שתפנוו מביוצע, מטען חנויות והתווית קוו' הפעולה, לרבות חלוקת תפקידיות בין המשתתפים, מהווים 'מעשוי' המפניא 'השתפותה' כאמור".

בע"פ 3596/93 חמודabo טורו ג. מדינת ישראל, פ"ז (ב)(3) 481, אמר כבוד השופט א' מצא בעמ' 491:

"תרומותיו המעשית של המערער לביצוע הרצח אף הינה קטנה מושל שני מרגעיו. ואולם השתתפותו בפניות המביבה, והתקיד המתריע אותו מילא, ויקנו לו שליטה על הוצאה לפועל של התוכנית הרצחנית. מכן שהשתתפות בהכנות לביצוע ועל החלטת התוכנית עולה, כי היה גל המשכה הפלילית תזרישות לטבלול אחוריותו בגין עבירה דצח בפונה תחילה".

בוחין המשפט

תפ"ח 1158/02

בג'ון המשפט המזרחי בתל אביב-יפו

בע"פ 2796/95 חנ"ל בעניין פלוני, הורשו ארבעה נערים ביצוע רצח בכוונה תרילה, למרות שرك אחד מיחס השליך את הרימון שגרם למותו של קורבן העבירה. האחד (זאב) הורשע במעשה בצוותא משום שנטל חלק בכל שלבי התכנון והביצוע, וכן בזירת ביצוע העבירה, למרות שהחלטת שלא לזרוק את הרימון הקטליו בעצמו ("תו לא גיאע און אקט הקטילת". אין בכך ולא פלאוט, שכן מבצע בצוותא אחראי גם אם לא ביצע בעברו את כל רטחות העבירה..." – עמי 407). השני (גרשון) הורשע במעשה בצוותא, אף כי לא נכח כלל בזירת הרצח, וכל תפקידו היה לדוח על תקשורת על המעשה לאחר ביצועו, משום שביצע את התקpid שהוקצת לו מראש לשם הגשות העבירה (עמי 408). השלישי (טל) הורשע מבצע בצוותא, למרות שגם הוא לא נכח בזירת ביצוע הרצח, משום שהשתתף בתכנון העבירה, היה חלק מן החבורה שהחליט לבצע את הרצח, ואך עמד בראשה (עמי 408-409).

15. כאשר לעבירה העיקורית קדמה קשיית קשר לביצועה, תהא חנותה לראות בכל אחד מן הקשרים מבצע בצוותא של העבירה העיקרית, ובלבן שנטל חלק ממשי ביצועה. הטעם לכך והוא שકירות קשר לביצוע עבירה מעידה על עניין שיש לכל אחד מהקשרים ביצועה. כדברי ש"ז פדר, שצוטטו בע"פ 8573/96 חנ"ל בעניין מוךן, בעמ' 550: "קשיית קשר בין שני אנשים, או יותר, לביצוע עבירה פלילית, טומנת בחוזקה זופש מהטענה משווינחת למשמעותה המשמעותית – כל אחד בעומס עתידי של *מן-אנו ישן*, ברוח יצירות *"animus auctoris*".

בע"פ 3390/98 חנ"ל בעניין פוש, בעמ' 878, אמר כבוד השופט אי' מצאן:

"המבחן הנוסף בודר 'קירותת המעשה', שעלה-פיזו מודע שחקון של כל אחד מהמבצעים בצוותא יהיה חלק פנימי של המשימות העברינוית, וכך אך להטיח שעשיית מעשה גבולי, שלפי טיבו עשוי להויבנש להגדרה של 'ביצוע', לא תטייל על העosaה אחוריות במפגע בצוותא כאשר טיב יחשו והפשי לביצוע העבירה מוטל בספק (חנ"פ 1294/96 משולט נ' מדינת ישראל (להלן – פרשנת משפטה (3)), גאנט".

(22-21)

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בג'וֹת הַמִשְׁפָט הַמְחוֹזֶה בּוֹעֵל־אֲפִיבִּיּוֹ

לא בן הדבר ביחס לקביעת אחוריותו של מי אשר מעיקרה נימנה עט וטעותם מושגבים בתבנת התרבות העברית, ואין מטעור כל שפק ביחס לתיווח בעל המושגבות הפלילית הנדרשת לשבלולה של העדרה המתובונת. אז זה לעמיה נושא באחריות פ'מצע בצוותא', אפילו אם מרוומו תמיון לביאועה אינה גוזלה מחרומו של מסיע (ע"פ 3596/93 אבו סוו' פ' מדינת ישראל [4], בעמ' 191)."

152. אשר לופותות בזירות פיצוע העבירה, הרי שזו איננה הכרחית על מנת לראות באדם מבצע בצוותא, ובשלומו של כבוד הנשיא א. ברק בע"פ 2796/95 חניל בעניין פלוני (פסקה 27): "ביצוע מצוות אינו מボס על אחידות המקומות והזמן" (ראה גם דנ"פ 1294/96 חניל בעניין משולף, בעמ' 30, 38, 49, 51, 54-53, 64). עם זאת, נוכחות שאינה אקרואית של אדם בזירה בה מתבצעת עבירה, יוצרת חזקה הניננת לסתירה להיותו מבצע בצוותא של העבירה (ראה: ע"פ 3006/96 מטייאס ג. מדינת ישראל, דין עלון, כרך נב. 526).

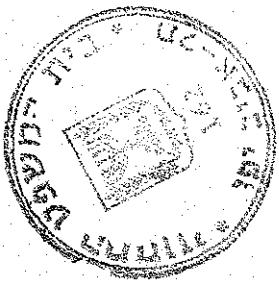
ג. עבירות הסיווע

153. היסוד העובדי והנפשי של ענירות הסיווע בכלל, והטיוע לרצת בפרק, הובחרו לאחרונה בפסק דין של כבוד הנשיא א' ברק בע"פ 320/99 פלונית נגד מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 22, בעמ' 37-31 (אוישר בע"פ 02/02 11131 אוניליקת יוצופוב פ' מדינת ישראל, טרם פורטם). ניתן לסכם את ההלכות שנפסקו בפסק דין זה כדלקמן:

א. המאפיין את החנוגות המשנית זהה, שהיא מהויה וזרומה עקיפה ומשנית, לבצעעה של העבירה העיקרי: התרומה של מסיע כחשת עקיפה ומשנית, משומש שהוא אינו נטל חלק בביצוע העיקרי של העבירה, אלא רק תורם בעקיפין להגשמה של העבירה העיקרית. המסיע זה גורם "חיצוני", אשר מזכיר מrhoץ למוגל הפנימי של ביצוע העבירה (ראה גם: ע"פ 7085/93 נג'אר ואט' פ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 221, בעמ' 38).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחזקי בתל אביב-יפו

ג) היסוד העובזרי של עבירת הסיווע, שהוא עבירות חתנחות, הוא מעשה או מחדל שיש בו כדי ליזור את התנאים להגשומו של היסוד העובזרי בעבירה המבוצעת על ידי המבצע העיקרי. הסיווע צריך להיות "משמעותי" לטיען להגשומת העבירה העיקריית, אך אין דרישת שהסיווע יהיה אפקטיבי, או תנאי שבלעדיו העבירה העיקרית לא הייתה מתגששת (ראה גם ע"פ 4317/97 פולאיקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 289, בעמ' 307). כמו כן אין דרישת שהעבירה העיקריית תותבע בפועל, שכן עבירות הסיווע אינה עבירה תועצמת. בנוסף, יש צורך להוכיח, כחלהן מהיסוד העובזרי של עבירת הסיווע, את הנטייה הנוגעת לפיליותה של החתנתנות של הסיווע מהווע לה גורם משני ועיקרי.

ג. הסיווע צריך שיופנה כלפי עבירה בעלות ייעוד מוחשי, דהיינו, פעולה שנעשית על מנת לסייע לביצוע של עבירה מסוימת, להבדיל מעבירה סתם (ראה גם ע"פ 7085/93 יוסוף באבי (אח' נ' מדינת ישראל, פ"ד כב(1) 477, בעמ' 481; ע"פ 426/67 חניל בענין גג'אר, בעמ' 238-239).

ה) היסוד הנפשי של עבירות הסיווע כולל שלושة תנאים מצטבויים:

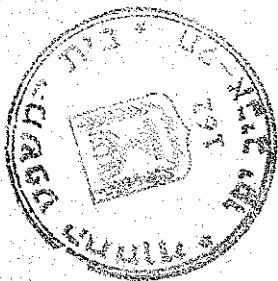
(1) מודעות לטיב החתנחות המשיינית, קרי: לכך שהחתנחות תורמת לייצור התנאים לשם עשיית עבירה עיקריות בעלות ייעוד מוחשי;

(2) מודעות לקיום הנטיות הרלבנטיות בעות החתנחות המשיינית, דהיינו: מודעות לכך שהמבצע העיקרי מבצע, או עומד לבצע עבירה, הגם שלא נדרש מודעות לכל פוט מפרט העבירה (ראה גם ע"פ 7085/93 חניל בענין גג'אר, בעמ' 238-239).

(3) לנגד עניינו של המשיינן צריכה לעמוד המטרה לשיען לנובצע העיקרי לרבע את העבירה, או להקל עליו את הביצוע.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

על דרישת זו ניתן להחיל את "הילכת הצפויות", דהיינו: מודעתו של המסייע לכך שהתנהגו עשויה, קרוב לוודאי, להוות תרומה מסוימת למבצע העיקרי – שcolaה כנגד המטרה לטייע לו, גם אם הוא לא חף כלל ביצוע העבירה העיקרית (ראה גם דעת המיעוט של כבוד השופט י' אנגלרד בע"פ 4317/97 הנ"ל בעניין פוליאקוב, בעמ' 320-323, ודעתו של כבוד השופט מ' אילן בע"פ 807/99 מריינט ישראל נ' עזיזיאן, פ"ד גג(5) בעמ' 747, בעמ' 758-757).

כאשר העבירה העיקרית היא תוצאותית, ונדרש בה יסוד נPsi של פוזיות או כוונה מיוחדת – אין צורך להוכיח שוגם המסייע פעל מתוך פוזיות או כוונה שכזו, או שהוא התכוון לכך שהמבצע העיקרי יגשים את מטרתו. כאשר מדובר בסיווע לרצת, פירוש הדבר הוא שאין צורך להוכיח שהמseiיע התכוון שהמבצע העיקרי ירצה את הקורבן, או אפילו שהוא חף בכך. המשבבה הפלילית של המseiיע איננה צריכה להיות זהה למחשבתו של העבירין העיקרי; די בכך שהמשייע שם נגד עיניו את המטרה לטייע לעבירין העיקרי, יהיה מניעו של המseiיע אשר יהיה.

154. לעניין דרגות הסתבותות כי העבירין העיקרי יבצע את העבירה, חשוב לציין כי על פי ההלכה שפסקה מפני כבוד הנשיה אי ברק בע"פ 320/99 הנ"ל בעניין פלוניאת, די בכך שהמשייע מודע לכך שהמבצע העיקרי עומד לבצע עבירה בעלת ייוז מוחשי (עמ' 31-32 לפסק הדין). הדרישת למדועות בדרגות הסתבותות קרוות לוודאי, נוגעת ליסוד המטרה, קרי: מודיעתו של המseiיע לכך שהתנהגו עשויה, קרוב לוודאי, לתורם לביצוע העבירה העיקרית; מודיעות שכזו, שcolaה כנגד המטרה לטייע לעבירין העיקרי. כפי שאמר הנשיה אי ברק: "היסוד הנפשי של מטרת (יבדי) מפוזן איפוא כלפי פועלות השיווע ולא כלפי פעולתו של העבירין העיקרי" (עמ' 35).

בקשר זה מתעוררת השאלה מתי נאמר כי לנאים הייתה "מודעות" לכך שהعبירין העיקרי עומד לבצע עבירה בעלת ייוז מוחשי.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבניין המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

הحلכה היא כי "עכימות עיניים", המכונה אף "יעורוּן מכוון", שקרה בנגד מודעות לטיב המעשה ולקיום הנسبות. הלכה זו, מוצאת כוון את ביטויו באუיף 20(ג)(1) לחוק העונשיין, אשר קובע כדלקמן:

"רוואים אדם שחשד לדבר טיב החתנהגות או בדבר אפשרות קיומן הנسبות
במי שהיתה מועצע להט, אם נמנע מלברוט".

(וראה: יי' קדמי, על הדין בפליליות, עדכון והשלמה (1996), חלק ראשון, עמ' 37, וע"פ 3417/99 מרגלית הר-שפין מדיינית ישראל, פ"ד נח(2) 735, עמ' 757-758).

בספרו הניל של יי' קדמי נאמר, עמ' 37:

"א. סעיף 20(ג)(1) לתיקון, מעוג בהוראה חקיקת, את הפלל שלפניו: מקום שאדם 'חווש', בפועל, שטיב החתנהגותו מביא אותה בגדירה של החתנהגות אסורה או שיש אפשרות, מעשית, שמתיקיינות הנسبות הדורשות להרשות, והוא נמנע מלברר את 'אמיותתו' של החשד, רוואים אותו למי שהיתה מועצע לטיבת האמיתתי של החתנהגות ולקיים של הנسبה (אם מתרברר כי נתקינה בפועל)".

ב. גם כאן... נראה כי רמות החשד צריכה להיות לפחות 'רמה מעתפרות',
לאמור: כי סביר יותר שהחשד אמיתי מאשר שאין לו אתייה".

הحلכה בעניין זה מבוארת בספרו של פרופ' שי' פלר, יסודות בדיני עונשין (כרך א', תשמ"ד), עמ' 519, כפי שאף הפנה אליה כבוד השופט מי' חшин בע"פ 3417/99 הניל, עמ' 758, לאמור:

"МОועצות לאפשרות קיומן הנسبה, בת תלותה הבהירה, מחייבת את האדם לבזוק,
עובר לביצוע מעשונו, את המצב בפל הנוגע לאותה נסيبة, כדי להימנע ממנה,
במקרה שקיום הנסيبة מותאוושש".

בתי המשפט

תב"ח 02/1158

בבית המשפט המוחז בטל-אביב-ימין

אם חורף החשד, לא עשה האות פן, בין משפט שבכל תנאי היה מנוי וגמר עמו לעשות את המעשה, ובין משפט שהיה לו נוח יותר שלא לדעת או מכך שיקול אחר, פירוש הדבר שתשליט עם דבר קיומה של הנטייה.

לפניהם, שוקלה ההתעלמות המודעת מאפשרות הקיום של מערכות נסיבות כנוגע מודעות לעצם קיומם זה; שהרי מערכות נסיבות זו עמדת נגד עיני האדם, אלא שלא טרח לבדוק את מצב הדברים כדי לבררם. אם מתברר בדיון כי הנסיבות הרלוונטיות אכן התקיימו, שוקלה המודעות לאפשרות קיומן עקב החשד בכך, פגged המודעות לעצם קיומן".

בספרו הניל של יי' קדמי, בעמ' 37, נאמר באשר לרמת החשד הדורשה לצורך יישום ההלכה בדבר "עכימת עיניים", כי לפניו תיקון תשנ"ז לחוק העונשין נעה ההלכה הפסוכה בין רמה "סבירה" לבין רמה "סבירה". בעניין זה נאמר בספרו של פרופ' פלר, דיני עונשין, כרך א', עמ' 523, כדלקמן:

"אין לדעתנו כל יטוז לסתורה כי, מלבד רצינאליות החשד – והשובייקטיבית כמובן – או, ביותר דיווק, במקרים הרצינאליות שלו, צריך החשד להיות גם בזרוגה גבואה, עד כדי השתירות קרוות לוודאי, או עד כדי העדר ספק של ממש בלבו של אדם ברור אמינותו...".

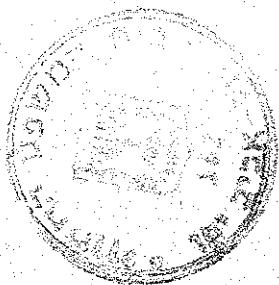
לשם השתוות "עכימת עיניים" למודעות, זו במודעות לחשד רצינאלי בדבר אפשרות קיומן של הנטיות והמנעות מלבור או תזריר לאשוויה".

ובעמ' 524 נאמר:

"לטיפות, זו בהיות החשד מעוון במשמעות, ככלומר רצינאל, כדי להגדיר את המעשה כمبرיע תוך "עכימת עיניים", אף, עבר למעשה, נמנע העוונה מלבדוק את החשד ומלאומו על מצע היבטים לאשוו. אין צורך במיליה גבוהה של השתירות אובייקטיבית של אמונות החשד".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחזק בתל אביב-יפו

המבחן לקיומה של "עכמת עיניים" העולה כדי מודעות חזא, כאמור לעיל, סובייקטיבי. עם זאת, בתי המשפט נהנים להיעזר לצורך קביעת רמת מודעותו הסובייקטיבית של חנש גם בבדיקה האובייקטיבי של האדם הסביר (וראה: ע"פ 15/78 משה ביבש נ. מדינה ישראל, פ"ד לב(3) 64, בעמ' 83; ע"פ 5612/92 מדינת ישראל נ. בארי ואה', פ"ד מ"ח(1) 302, בעמ' 363; ותשווה להחלטת מבחן האדם הסביר בוגר למודעות הנחש להשתברות גבואה של פגעה בבטחון המדינה: ע"פ 3116/99 יהודית גיל נ. מדינת ישראל, פ"ד נ"ד (4) 193, בעמ' 204).

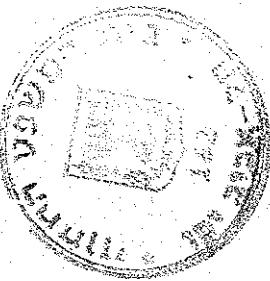
155. מן ההלכות שпорטו לעיל, ובעיקר אלו שנפסקו בע"פ 320/99 הניל בעניין פלונית, עולה כי אדם אשר חושד כי חברו עומד לבצע עבירה מסוימת, אך נמנע מלברר את העניין, אף מסיע לחבבו לבצע את העבירה מתוך מודעות לכך שמעשו יסייע, קרוב לוודאי, לביצוע העבירה בידי חברו - אם תבוצע - נחשב כמסיע על פי סעיף 31 לחוק העונשין. מחלכות אלו עולה כי אין צורך להוכיח שהמסיע צפה את ביצוע העבירה העיקרית כאפשרות קרובה לוודאי: ذי בכך שהוא מודע לאפשרות ההגוניות, הסבירות וההממשות של ביצוע העבירה העיקרית, וחறף לכך סייע לביצועה, מתוך מודעות לכך שהתנהגותו עשויה, קרוב לוודאי, לסייע למבצע העיקרי. כמו כן אין צורך להוכיח שהמסיע חף ביצוע העבירה העיקרית, או כי فعل מתוך כוונה שהUBEירה העיקרית תבוצע.

ואולם, בע"פ 11131/02 הניל בעניין יוסופוב נפסק מפי כב' השופט א. ריבליין כי התביעה צריכה להוכיח שהנאים ידע שהתנהגותם עשויה לסייע, קרוב לוודאי, לביצוע עבירות רצח על ידי העבריין העיקרי וכי: "על מנת שתחול הלבת האפיות, יש להראות, כאמור, מזענות בדרגת של קרוב לוודאי לאפשרות ביצוע העבירה... "(פסקה 19 לפסק הדין). דברים אלו שונים בנימכתם מאליה שנאמרו בע"פ 320/99 הניל בעניין פלונית, כאשר גם כב' השופט ריבליין אמר בע"פ 11131/02 הניל בתחילת פסק הדין (פסקה 9), כי:

"המודעות – הן לטיב התנהגות המשייעות והן לנסיבת של ביצוע העבירה העיקרית – יכול שתהיה מוחלפת בחשד באשר לטיבת המשייע של התנהגות, ובמודעות לאפשרות התקיימות הנטייה של ביצוע העבירה על ידי העבריין העיקרי, בהתאם להוראות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין ("עכמת עיניים")."

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

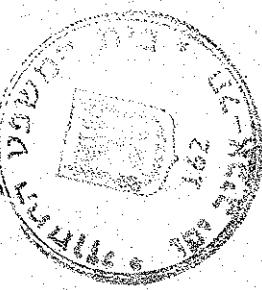
156. מן ההלכות דלעיל עולה כי לא נדרשת הוכחה לכך שהנאשם היה מודע לכל פרט מפרט העבירה שלביוצה הוא מסיע. בעניין זה נאמרו בע"פ 11131/02 הניל בעניין יוסופוב, מפי כב' השופט א. ריבלין, בדברים בעלי חשיבות לעניינו:

"בדוק ציין בית המשפט קמא, כי מזועות לפך שהמבחן העיקרי עומד לבצע עבירה אין משמעה מודעתה לפחות פרט מפרט העבירה אותה הוא מותגן (ראו למשל: ע"פ 7085/93 נג'אר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 221, 239). בענייננו, המעדירות ידעה כי זייד, אליו התלווה, נושא עימיו חומר נסץ, כי הוא ביצע בפה פיגוע בעבר, וכי הוא מבקש לנוכח את מות אחיו, אשר נהרג בפעולה של כוחות הביטחון. בית המשפט קמא התרשם מעוזמתו של המעדיר, כי זו הבינה היבש שזייד עומד לבצע פיגוע בעיר תל אביב. אין חשיבות, בהקשר זה, לשאלת אם ידעת באיזה מיקום מדויק מותגן הוא להניח את חומר הנסץ".

עוד נפסק מפי כב' השופט ריבלין באותו עניין:

"אכן, כפי שכבר ציינו, אין המשיע נדרש להיות מודע לפחות הפרטים של העבירה אותה עומד לבצע המבחן העיקרי. יחד עם זאת, עליו להיות מודע, בעת שהוא מגיש את הסיום למבחן העיקרי, לפחות שקיים אפשרות כי פועלתו תסייע למבחן העיקרי ב冤יה של עבירה ממשיות, ובנסיבות אחרות – לפחות למבחן העבירה היה "ייעוד מוחשי" (ראו גם: ע"פ 426/67 בארי נ' מדינת ישראל, פ"ד פב(1) 477, 481-482; ע"פ 5504/91 מoyal נ' מדינת ישראל (לא פורט)). אין זו ביזיון על נוכחות ערטילאית והיפוטטיות של המבחן לבצע עבירה, כדי להטוץ אמת למשיע.

יתכן אמן, כפי שכבר ציינו, כי המזועות לקיום הונאה שיפויו העובדי – ככלומר מזועות לפחות שהמבחן העיקרי עומד לבצע עבירה – תחולף במזועות לאפשרות שתוא עומדת לבצע עבירה.

בתי המשפט

תמ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחזק בוטל-אבייב-י'ג'

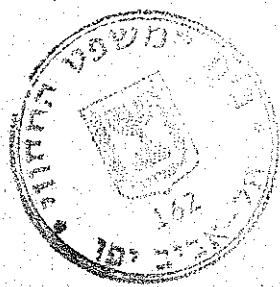
אך על מנת שנאמר כי המשיע "עט את עינו" עליו להשתכנע כי החקיקת, בפועל, חזך רצינאלי-טובייקטיבי בעניין רוחו של המשיע, לפיו עומדות להתקבע עבירה (ש"ז פל' בטפחו הנ"ל (פור' א') 524-521.). (530)

זאת ועוד, על המשיע להיות עד לאפשרות שהעבירה תבוצע, בעת שהוא מושיט את הטיעון. אם סבור המשיע, בעת שהוא מבצע את הפעולות העולות לפניו טיען, כי לא מתקיימת עוד אפשרות ממשית שהמבצע העיקרי עומד לבצע את העבירה, הרי שאין לדאות בו משיע – אף אם העריך, בשלב קוווט, כי התקיימת אפשרות שbezoo".

בעניין הדרישה למודעות לגבי כוונת המבצע העיקרי לבצע עבירה בעלת יעד מוחשי, פסק כב' השופט מ. לנדו (כתוארו או) בע"פ 426/67 יוסף בארי ואח' נ' מזינה ישראל, פד"י כב (1) 477, בעמ' 481, כי כאשר הטיעון מתחבطة באספקת כלי לביצוע העבירה, כגון רכב או נשק – דהיינו בכך שהמשיע מספק את הכלים ששימש לביצוע העבירה למטרות ביצוע עבירה מהותנו טוג שבוצע, ולאו דווקא אותה עבירה ממש. כב' השופט לנדו אמר שהלכה זו, הנסמכת על פסיקה אנגלית, נוהל "לפחות לגבי אותן מקרים, בהתאם משאייר המשיע 'שיקול דעת' לעבריו העיקרי, לבחירת שעת הפעולה ומקום הפעולה להגשה הפעולה הפלילית המשותפת לשנייה".

כذ פסק כב' השופט לנדו, במקרה הנ"ל, כי אילו הוכחה שהמעורר (אשר זוכה לבסוי) מסר את מכוונתו למבצע העיקרי של מעשה החשוד על מנת להקל על הסתלקותו ממוקם הפשע – לא יהיה צריך להוכיח שהוא התכוון דווקא לשוד התירת נשדדה לבסוף.

157. הדרישה למודעות הנאשם לקיום של עבירה ספציפית בעלת יעד מוחשי, מרכצת גם על ידי "הכל בדבר כוונה מועברת", המונא את ביטונו בסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בפניו של בית המשפט המתויז בטל-אביב-יתו

סעיף זה קובע לגבי הכוונה הפלילית כי: "אין נפקה מינה אט נעשה מעשה באודם אחר או בונס אחר, מזה שלגביו אמור היה המעשה לתייעשות" (וראה: י. קדמי, על הדין בפליליות – עדפו והשלמה, מהז' 1966, חלק ראשון, עמ' 38). על יסוד כלל זה נפסק עוד לפני שחקק סעיף 20(א)(2) לחוק בשנת תשנ"ד, כי: "המתבונן לדרכו את זה ותרוג את זה, אין דין וזחח" (עמ' 72 שגир כ' מדינת ישראל, פד"י כח(1) 234, עמ' 242-243; ע"פ סעיף 388 אברהים נ' מדינת ישראל, פד"י לא(1) 601, עמ' 607; ע"פ 6059/92 шибאמ נ' מדינת ישראל, תק-על 3(93) 255; ע"פ 887/96 בטון נ' מדינת ישראל, תק-על 1(97) 848). כפי שאמר כב' השופט ח. כהן בעניין שניר הנויל: "אין רואים כוונה פלילית באילו מפונות היא לאודם מסוייס דוקלא". זה אף הכלל במשפט האנגלי, כפי שציין כב' השופט ח. כהן.

ג. עפיות המשידול והאבחנה בין מבצע בצוותא למושדול

.158. סעיף 34 ד. לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע:

"מלבד אט נאמר בחיקוק או משותמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על ניטzion, שידול, ניסיון לשידול או סיוע, לאוთה עבירה".

מכאן נובע כי חבותו של המשידול היא כחובתו של המבצע העיקרי, שכן המשידול נחשב כשותף-ראשי של המבצע בצוותא – שלא כמו המטייע הנחשב כשותף משנה – בשל תרומתו המהוונית להתרחשות העבירה, המתבטאת בכך שהוא מביא אודם אחר לזי' ביצוע עבירה (ראה: דברי כב' הנשיא א. ברק בע"פ 2796/95 הנויל בעניין פלוניט, עמ' 404, אשר מתייחס אל המשידול, חurf הדברים הללו, כל "שותף עקי", ודברי כב' השופטת ד. בינייש בע"פ 8464/99 אבייגדור אשכנז נ. מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 65, עמ' 83-82, למול דברי כב' השופט מ. חזין בעניין פלוניט הנויל, עמ' 416, המסתיג מכך כי "שותף עקי", שכן לדעינו תרומתו של משידול הינה תרומה ישירה, ממש בתרומתו של המבצע העיקרי).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בנין המשפט המחווי בתל אביב-יפו

ההוראה הכלולה בסעיף 34. לחוק העונשין, נגורת מן זהותו היחסות אל המשדר כאל שותף ראשי לביצוע העבירה: لكن נקבע בהוראה זו, דבר שהודגש אף בפסקה, כי עונשו של המשדר זהה לעונשו של המבצע העיקרי (ראה: ע"פ 2796/95 הניל בעניין פלוני, בעמ' 401-402; ע"פ 8469/99 הניל בעניין אסקין, בעמ' 82; זנ"פ 1294/96 הניל בעניין משולט, בעמ' 402-43).

159. בע"פ 2796/95 הניל בעניין פלוני, הבהיר כב' חנשא א. ברק (בעמ' 404) את אחריותו של המשדר לביצוע העבירה ומזהונתו, כאמור:

"טורמו של המשדר מתחבאת בכך שהוא הביא את המבצע לידי קבלת החלטה לבצע את העבירה (ראה פלר, בספרו הניל (8), בעמ' 228). הוא זה שהשפיע על המבצע – אם המבצע העצמי (או העיקרי) ואם המבצע באוותא – (הbia לידי כך שתתגשה בו ההחלטה לבצע העבירה, נעשו צעדים להגשמה (בגדרי ניסיון או ביצוע מושלם). הוא 'האף הרוחני של העבירה' (מ. גור אריה "הצעות חוק העונשין חלק מקדמי וחקל פללי", התשנ"ב-1992 (13), בעמ' 46). אכן, ההברה מבקשת מהן על עצמה לא רק פלפי מי מבצע עבירה – אם מבצע עצמי ואם מבצע באוותה – אלא גם כלפי הוג רחוב יותר של אנשים המבאים לידי כך שאחריהם מבצעים עבירות..."

'קייבתו' של המשדר מתחבאות בכך שהוא או שנטע בלבד האזוריין העיקרי את המחשבה הפלילית לביצוע עבירה. הוא 'המבצע האונטלקטואלי' –

'auteur intellectuel' של העבירה' (ראה פלר, בספרו הניל (8), בעמ' 225-226). הוא זה שהביא לידי כך שאצל המבצע ותגופש הרעיון לבצע את העבירה – אם בכך שמדובר בו את הרעיון מראש, ואם על ידי כך שתתבה את הCAF בנסיבות בו המבצע היסטי".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

כבי השופט מ. חשיין פסק בעניין פלנגייל הנויל בעמ' 415, כי פעילותו של המשדל מותבצעת בעיקרה בכך שבשיאו עם אמאר הוא גורם לו לבצע עבירה, אשר לו לא המשדל אפשר שלא היהיה מותבצעת כלל.

דברים אלו מובילים לשאלת קשר הסיבתי הנזיר בין השיזול לבין ביצוע העבירה בידי המשדול. כבי הנשיה ברק פסק, בקטע המצווט לעיל, כי המשדל הוא זה שהשפיע על המבצע להחלטת לבצע את העבירה, בין אם נטו בראשו את הרעיון, ובין אם הטה את הCAF במקומות בו המבצע היסס (עמ' 404).

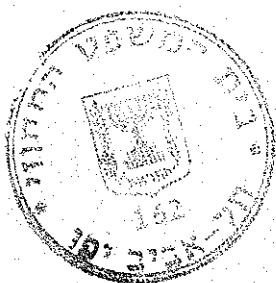
בע"פ 8469/99 הנויל בעניין אסקין, פסקה כבי השופטת ד. בינייש (בעמ' 78-79), לגבי מהות השיזול ודרישת חיבור הטיבתי, כי: "העיקר הוא כי מהתנהגות המשדול תרתא נעלמת אפקטיביות פוטנציאלית, העשויה להשפיע על המשדול לבצע את העבירה גשוא השיזול, אך שמתיקיוס קשור סיבתי בין התנהגות המשדול לתחילה ביצוע העבירה". ואולם – הוסיף כבי השופטות בינייש (בעמ' 79) :

"בנסיבות יסודות השיזול, אין זה הפרחי, ואף אין זה מספיק, כי היוזמה אז הרעיון לבייצוע העבירה יהיה של 'המשדול'. הריפוי הגסינתי בעבודות השיזול – קיומו של אחר ('משודל') הטען הנעה מנטלית לצורך קבלת ההתקלה לבצע זאת העבירה – עשוי להתקיים גם בנסיבות שבהן הרעיון העברייני עולה בראשונה במושבתו של 'המשדול', אך טרם גובש אצלו החלטה לבצעו. בנסיבות כאלו, אם ההתנהגות המשדולית הפיאה לוחלתו הסומית של 'המשודל' לבצע את העבירה, הרי נתקייחס תיוזם העובדתיו החדש בשיפור השיזול".

160. לעניין היסוד הנפשי של עבירות השיזול פסקה כבי השופטת ד. בינייש בע"פ 8469/99 הנויל בעניין אסקין, בעמ' 81 :

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

גביות המשפט המזרחי בוגל-אביב-יתו

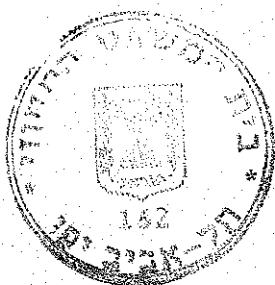
"ככל, לאורך התקיימות תיזוז הנפשי בנסיבות פועלות השיזול יט' עזה כויהת התקיימות של שתי דרישות: ראשית, על המשדול להיות מודע לכך שיש בהתנהגותו כדי להביא את האור (ח' משוחל) לידי פיצוע העבירה נושא השיזול. דרישת זו עניינה מודעות לטיב ההתנהגות המשדול ובן מודעות לקיומו של אחר תזקוק להנעה מנטלית על מנת לבצע את העבירה נושא השיזול. שנית, על המשדול להתפzon להביא את המשדול לידי פיצוע העבירה יעד השיזול. לשון אחר, השיזול צריך להיות מלאה בשאייה – מטרת – מצד המשדול כי העבירה נושא השיזול אף תגוע, על כל ישותו, על יוזי ה"משוחל" (ראו פל' בספרו וע' (פרק ב) (18), בעמ' 234)".

161. בפסקה הנוגעת לאחריותו של משדול – להבדיל מן הפסיקה הנוגעת לאחריותו של מסיע – לא צוין שהשיזול צריך להתייחס לעבירה מסוימת בעלת ייעוד מוחשי, אולם משום שמדובר ברזרם מלאיו. אך דרישת זו מובנית ביטווזות עבירות השיזול, ומתחבקשת מכך וומר בעניינו של המשדול, שעונשו זהה לעונשו של המבצע העיקרי (לעומת ומסיע שעונשו הוא מחצית מעונשו של המבצע העיקרי). לצורך הוכחות עבירות השיזול יש להראות קשר סיבתי בין השיזול לבין פיצוע העבירה והיקרתו בידי המשדול, ואך מטרתו ושאייה מצד המשדול שעבירה אכן תבouce. כל אלו מחייבים שהשיזול יתיחס לעבירה טכנית בעלת ייעוד מוחשי, כפי שנפסק אף לגבי עבירות הטיזוע. וכך נאמר בספרו של שייז פל' ישותם בדין עונשין, תשמ"ז – 1987, פרק ב' בעמ' 222:

"ראו להבהיר מראש כי מושג השיזול, מצורות שוותמות לדבר עבירה, הוא בעל משמעות שאינה גמיז הולמת את המשמעות הרגילות של מטיבע לשון זה. המדבר במשמעות הנותנת ביטוי ליחס בין פרט לפרט, משדול לנישוח, ולא גם ליחס בין פרט לבין קהל מקום הפרט מטיית, מדית, מוגסיט, קחל מסווינט או קחל בלתי מוגדר, ללא הבדל זהות הפורטת של הנמנית על אותו קחל, לבצע עבירה פלילית".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המתווך בתל אביב-יפו

פעולות כאלה עשוות להצמיה עבירות טפכיות, ואףלו משתמשים בו גתבה "של" לשם הגדרון, אין זה אותו "שידול", פזרות של שותפות לדבר עבירה, בו דzon בהמשך".

עת זאת, כפי שນפק לגביו סיוע, אין צורך להוכיח שהمسلسل היה מודע לכל פרט מפרטן העבירה נשוא השידול, וכי בכך שהוא שידל את המבצע לעבור עבירה מאותו סוג של העבירה שבוצעה לבסוף. (ראה סעיף 156 לעיל). זאת ועוד, גם לעין השידול, כמובן, חל הכלל בדבר כוונה מועברות: אין נפקה מינה שהעבירה נשוא השידול נעשתה לבסוף לגביו אדם אחר.

כלו של דבר: לא ניתן להרשיע אדם בעבירות שידול כללית לביצוע מעשי רצח, כאשר הוא קורא לביצוע פגעים נגד ישראל; לכך קיימת העבירה של הסותה לאלימות או לטרור (סעיף 44נוד לחוק העונשין, התשל"ז-1977). כך גם לא ניתן להרשיע אדם בעבירה כללית של סיוע למשיע רצח, כאשר הוא מספק כספים או אמצעי להימנה לשם ביצוע עבירות שונות שאינן מסויימות. לכך קיימת העבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שחוקקה במיוחד על מנת להגמודעם ממצבים בהם לא ניתן לחוכית ידיעה וודאות של מוסר האמצעים על כוונות מוקבלים לבצע עבירה מסויימת, באופן שלא ניתן לראות בו מטייע (ראה דברי ההסביר להצעת חוק לתיקון פקוחות החוק הפלילי (מס' 36), תשל"ג-1972, ה"ח תשל"ג 1021, עמ' 20).

162. אשר لكו המבחן בין משדל לבין מבצע בצוותא, פסק כב' חניש א. ברק בע"פ 2796/95 חניל בעניין פלונייט בעמ' 406, כי: "ויתרומו של המושל היה בין שהוא גורף יצירתי היישר הנפשי של המבצע", וכי: "පעל שהשידול של המושל איזונטנסיבי יותר וככל שמתלוות אליו לא רק פעולות במישור הנפשי אלא גם פעולות בפיזור העובדה, אף מתקדם המשדל למבצע בצוותא". בעניין פלונייט חניל הודה שתקין ט. בעבירות רצח, כמו בוצע בצוותא ולא רק כמשדל, בשל זורקת רימון לעבר ערבים, אף שהזע ערבי להצטרכי לפוללה עצמה, משום שນפק כי הוא השתתף בתכנון העבירה, והיו "ראש וראzon לפוללה" (עמ' 408-409).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

בנוגע לאבחנה בין מסדייל לבין משלל, אמר כב' הנשיא ברק (בעמ' 406), כי כאשר הتسويע הוא "רוחני" – עשוי המשיע להפוך למשדל: "קו הגבול עוזר באבחנה בין עוזיה למישבר ניבש לעצמו מחשבה פולילית (הتسويע) לבין תרומה לניבוש עצם המחשבה המילילית (המשדל)".

בדינ'פ 96/1294 הכל בעניין מושלף, פסק כב' השופט י. קדרמי (בעמ' 63) :

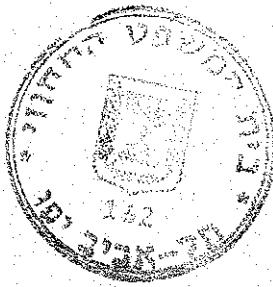
"כאמור, אחוריותו של המבצע בצוותא' נועצת – כאמור בסעיף 29 לחוק העונשין – בהתהותות – בбиzeug של עבירה תוך 'עשיות מעשית', 'ביzeug...' ומהיעדרו של 'מעשות השתתפות' – כאמור – אין בסתן לאחריות בתו שבזה... לעומת זאת, אחוריותו של 'משדל' לביצוע של עבירה על-ידי אחר נועצת בעשיות 'מעשת-של-%;">
שיידל', מן המעשית המפורטיס בסעיף 30 לחוק העונשין. מעשה כזה אינו מהוות 'מעשת-של-התהותות' בбиzeug, אלא מותיר את העשה 'מושז' למטרות הביצוע".

בעמ' 69 אמר כב' השופט י. קדרמי :

"עוינות, המבוזין בין המשדל לבין המבצע בצוותא נועז בכך שתדרומו של המשדל לביצוע של העבירה היא ביצירת הי' י'וד הנפשי' הווירטואלי לביצוע העבירה ואצל המשDEL, שהוא המבצע העיקרי; בעוד שתדרומו של המבצע בצוותא היה, בעיקורה, במישור החתנתגוני של הביצוע, שהרי נדרשת ממנו 'השותפות' ותוך עשיית מעשית לביצועה של העבירה (ראה בעניין זה פל' בטפרו חניל (פרק ב) [20], בעמ' 196, 228). ואילו מן התיבת המעשית, קו הגבול בין המשDEL למבצע בצוותא מתחום בווי מוי 'משמעות' בביzeug – דהיינו – גמינה על הגרעון והפנימי של המבצע – לבין מי שי'מעורב' בביzeug בלבד, דהיינו מזו נחוץ לרגע הבנימוי של המבצעים".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט הנexoוי בתל-אביב-יפו

ד. אחריותו של מנהיג חבורת עברייניות מבצע בצוותא או ממשול

163. לעניין קביעת אחריותו של נ羞ם כמבצע בצוותא או ממשול, העניקו בתי המשפט משקל מכריע לעובדת היותו של הנ羞ם מנהיג החבורה העברייניות שביצעה את העבירה העיקרי. בע"פ 2796/95 חניל בעניין פלוניפ הורשע הקטין ט. כמבצע בצוותא, ולא רק ממשול, אלא שהצרכף לביצוע הרצתה עצמה, משום שהשתתף בתכנון והיה מנהיג החבורה, ובלשונו של כבי הנשיא א. ברק "ראש וראשון לכולם".

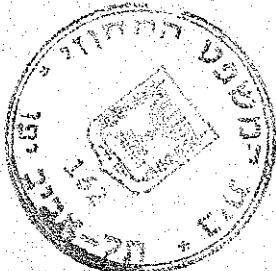
בע"פ 8469/99 חניל בעניין אסקין, הורשע הנ羞ם ממשול לביצוע עבירות של חכזה וכניתה ללא רשות למקום פולן או קבורה, שבוצעו על ידי אדם שהוא כפוף לנ羞ם וטר למרצו; בית המשפט חרים את היותו של הנ羞ם "מנהל ומוביל", וכן את העבירה שהנ羞ם היה זה שנותן את הסכמתו ואישורו" לביצוע העבירות, וקיים דיווח לאחר השלמת הביצוע (עמ' 77, 84, 89-90). עם זאת, יש לציין כי התוזם באותו מקרה נטל חלק בתכנון החבורה, וסייע בכספי לביצועה. בנסיבות אלו, העירה כבי השופטת ד. בינייש, אגב אורחא, כי יתכן שהיות מקום להרשייתו מבצע בצוותא, ולז ריק ממשול, באומרה (בעמ' 84):

"אך לו היינו אומרות פי עיקר 'תירומתו' של המערער לביוזע העבירות היה גמוץ 'אישורי' לתוכנית העברייניות ולמיושת, הרי שבנסיבות מיוחדות מיעילות אפשר ש'תשפמיה' לביצוע תחתו השתתפות 'בביצוע עבירות תוך עשיית מעשים לביצועה', פאנגור בטעיף 29 לחוק העונשין".

בדבירה אלו הפנהה כבי השופטת בינייש לדברי כבי השופט ז. קדרון בע"פ 5589/98 ביטאן סולטאנו נ. מיזנט ישראל, זק-על 99(3) 98, פסקה 9. באותו עניין הורשע המערער בעבירות רצח בכוונות תחילת, כאשר הוכח שנותן את הסכמתו ואישורו למבצע הרצתו, ושלתו את המבצע העיקרי להוציא לפועל את הרצתו, ולאחר מכן לגבי שיטת הביצוע.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

השופט קדמי הדגיש שלולא הסכמתו של המערער לא היה הרצח מותבצע, ולכן מתו האישור לבצע את הרצח היה משול "ליירת תזקקה המשלחת ספורטאי למושך", והוא עולה כי "מעשה של השותפות בביוזע והבירחה". لكن הורשע המערער מבצע באזרוח ולא ממשיל, ובית המשפט הדגיש כי הוא היה מצוי "במעגל הפנימי של הביצוע", כמו שהיה לו תפקיד בביוזע, והוא "המוח של החבורה", בעוד שמשיל מצוי מחוץ למעגל הפנימי של הביצוע.

כב' השופט קדמי הוסיף ואמר כי בנסיבות המתווארות לעיל, כאשר המערער נתן "אור ירוק לרצח" והנהיות אופרטיביות בדבר דרך הביצוע, היה בתנהגוו לפחות "מגנת גוזרת של עיזול על דרך העיווז". גם בע"פ 8469/99 חניל בעניין אטקין, נפסק כי די היה בכך שהמערער אישר את ביצוע החטאה, בהיותו המנהיג והמוביל, כדי להגעה למסקנה שהחיה במותו אישור זה משומש עדוד למבצע העיקרי להוציא את רעיון החטאה מן הכוח אל הפועל (בעמ' 93).

164. שאלות אחדיוויתו של מנהיג קבוצת ערביים, אשר אינו משתתף באופן פיזי בביוזע העיריה בידי אחרים למורתו, התעוררה במלוא חריפה בדי"פ 1294/96 חניל בעניין משולט. בית המשפט פסק בדעת רוב של ששה שופטים, כי רב-ערביים אשר כנהיג קבוצת ערביים המבצע עבירות בשליחותו ועל-פי תכנונו והכוויתו, אינם רק משולט: הוא נדרש במבצע בצוותא בשל השליטה המלאה שיש לו על ביצוע העיריה ועל מבצעיה כב' השופטת ד. דורנר סברה בדעת מייעט כי יש לראות באדם שכזה משולט בלבד בלבד (עמ' 42-47). דעה אחרת, לפיה יש לראות במנהיג ארגון פשע כ"מבצע באמצעות אחר" לפי סעיף 29(ג) לחוק העונשין, מובעת במאמריהם של מ. קרמניצר "המבצע בידיינו העונשין קוווט לדמותו", פלילים-אי (תש"י-1990) 65, בעמ' 72, ום. גור-אריה, "צדיקת לעגירה-תיקון 39 לחוק העונשין במשפט הפטיקה", מגמות בפלילים, עמ' 83. במאמרו של פרוFI: קרמניצר נאמר בעמ' 72:

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

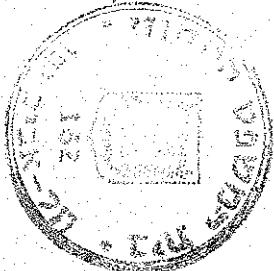
בית המשפט המחווי בטל-אביב-יפו

"זומה פי לא צריך להזכיר מילוי על כך שהמושגים הרגילים של השותפות עקיפה (סיווע ושידול) אינם הולמים תופעות עבריניות, כגון פשעי מלחמה, פשעים המבצעים על ידי מדינה פושעת (פשעי הנאציזם) או על ידי ארגון פשע ('הנאפיה'). מי שנמצא בעמדת שליטה במדינה זו (ולא רק ראש החיררכיה) הנוטן פקדות להמית אדם, איינו שתח משלל או משיין לרשותו פקדות מוגדרות. האופי המוחיד של מעשהו מתחבא בכך שבעת מתן הפקדות הוא יכול לטעון על כך שהוא אותו טובצע, מבלי שייהי לעלו להכיר את המבצע הפיזי. הוא יודע שם אחד הארגנים הבאים בחשbon לביצוע לא י מלא את המשימה, יבוא אחר במקומו, והעיקר – המשימה תבוצע.

המבחן הישיר שולט אמונת על הפעשה (הוא מבצע גמו-ידיו את המעשה, מותןasisod הנפשי החדש, ולא פפייה), ואולם מבחינתו של נוטן ההוראה הוא נוטש לגמרי אחרת – פגורה אנוונימית וניתנת להחלפה, כבודג או גלגל בתוך מנגנון הפעולה של הארגון הנוטן בידו של נוטן ההוראה. הפעוניבליות של המבחן הישיר הופמן את השליט בארגון למבחן באמצעות אחר".

165. בדניפ' 96/1294 חניל בעניין משולט, פסק כב' השופט א. מזא כי: "יש לראות בנסיבות כזו – שפדו שליטה מלאה על הביצוע ו实行ו של כוונותיו כולל לא רק פעילות שידול והבנה, אלא גם הנחיתת והערוייניות הפלוקלים ופיקוח על פעילותם – מבחן דצווונו לכל דבר" (עמ' 27). הוא הדגיש כי נוכחות בזירת העבירה אינה יסוד חיזוי להיוון של אدب מבצע בצוותא, ואמר (בעמ' 30):

"בנסיבות המשפט החדש, הטעינה האתירות הישרה בנסיבות, פרושה ש'סנדיקיט' ומונחיינו קבועות עבריניים, המשלהות לירוח הביצוע אונ' דגי הוק' חסרים למרותם, בעוד הם מנהיגים את הפעולות הפלוקליות מרחוק, יודאו לא במבחן בצוותא אלא רק ממשדים. אפשרות זו, שבודאי איזה משקפת את הדין הרצוי, אינה מתחייבת אף מן הדין המצווי".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

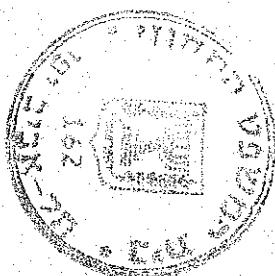
כב' השופט א. מצא הדגש לעניין השליטה של המנהיג באנשיו, את העובדה שהנאשם יכול היה להורות לאנשיו לחדר מביצוע העבירה (עמ' 32, וראה גם דבריו כב' השופט קדמי בעין) (63).

כב' הנשיא ברק הצטרכ' לדעתו של כב' השופט א. מצא, אך הדגש גם את העובדר שהנאשם באותו מקרה היה נוכח בזירת ביצוע העבירה עד למעצרה, ובאותה עת הוביל את תוכנית העבירה (עמ' 50). כב' הנשיא ברק פסק (בעמ' 51):

"מענדנו על משולט איןנו אפשר לדאות לו ממשך בלבד בלבד. משולט הוא ראש הקבוצה, הוא המנהיג. הוא תפנן את המבצע. זהו מבחן שלו. הוא איננו בעל רעיון עברייני; הוא איננו רק 'אב רוחני' של העבירה. הוא איננו אדם חיצוני המבוקש כי מישתו אחר יבצע עבירה. הוא בעל תרומה פנימית לביצוע העברייני... בידיו של משולט, בראש הקבוצה, השליטה האפקטיבית על האروم העברייני, ואילו המשבבה הפלילית הנדרשת לגיבוש אחוריותו במבצע בצוותא".

כב' השופט מ. חсин פסק (בעמ' 55) אף והוא כי: "רב-עברייניים פלוני, הויזט, המהונן קובע מшибות ותשולח את 'חיליו' לביצוע העבירה" – נחשב כמבצע בצוותא חgem ישאיינו נוכח בזירת ביצוע העבירה. הוא חוטף כי אדם שכזה, שהוא "זרות הראה בכל מעשה עברייןויות" איננו יכול להחשבד כמשדר בלבד, שאחריותו תהיה פרותה מאחריותו. שר המבצע בצוותא. וכך אמר כב' השופט חсин (בעמ' 59):

"ונדע מכאן, כי בטעונו את רב-העברייניים כמשדר – להנדילו ממפגע-גרזרות – כמו הפחתנו באחריותו והקלנו עיננו. 'חיללים' ששלוח רב-העברייניים לביצוע מעשה פשוט, אלה יישאו באחריות מלאה לעבירה שעוגת ונוסף שבייצעו. ואילו הוא – הרב-מוח והמנהל העליון – ישא באחריות פחותה, אף בש'זום מן היטוב יכול להיות להיות מודע לאפשרות עשייתה' של אותה עבירה שונה ומוסיפה. מסקנה זו ונמהה ומורה וקשה עלי לקבלה".

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

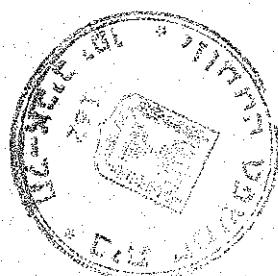
(ועוד אמר כב' השופט חסין (בעמ' 59):

"הונקל פִי הַדָּבָר-מוֹתֵח יְהָא זָוֶר לְ'חִילְיוֹן' עֲשֵׂי-דָבָר! אֲפָן, אֲטַרְבָּ-מוֹתֵח אֲפָן רָב-מוֹתֵח הָוֹא – שְׁבָלְעָדוֹן לֹא יוּכָל תְּמִינָן-הַשׁוֹתְפוֹת-לְעַבְרִיה לְהַנִּיעַ אֶת זְרוּעוֹתָיו – יַקְשֵׁת עַלְיָנוּ לְקַבֵּל פִי אַחֲרִיוֹתָנוּ תְּהָא פְּחוּתָה מִאֲחֻזּוֹתָהּ הַמְבָצָע בְּצִוּתוֹתָא. דָוָחוּ דָרְעָה שְׁלַהְמָנָהִיג שְׁוֹרָה עַל כָּל הַמְבָצָע הַעֲבָרִיָּנוּ, מוֹתוֹן מַיְלָא אֶת הַקְפִּץ מְפֻעַּיל-הַעֲבִירָה קְוֹדָם תְּחִילָתָה, וְלֹא עֲשֵׂיתָה שְׁלַהְמָנָהִיג הָוֹא 'גְּמַצָּא' עַפְתַּע הַעֲבָרִיָּנוּס כְּמַבָּצָע – בְּצִוּתוֹא עִימָהָם. הָוֹא 'מְשִׁיךְ וְ'יִמְצָא' בְּינוֹתָם עַד אֲטַרְבָּה מְעָשָׂה גָּלוּי-לְעֵין לְמִנִּיעַת הַעֲבִירָה, לֹא פְּחוּתָה'."

כב' השופט חסין נימק מסקנה זו גם באנלוגיה שהקיש מסעיף 29(ג) לחוק העונשין. בראונו את המנהיג המשלח את "חיליוון" לביצוע העבירה כמעין "מבצע באמצעות אחר" ובאומרו: "'חיליוון' ישמעו להוראות מנהיגות עד שיבטלו את רצונם של חלוטין מפני רצונו" (בעמ' 60). לגבי חנאים באותו מקרה, הדגיש כב' השופט חסין כי: "'אחריוונם נגורת מתוון תכנון וביצוע' המריד' קודם מעצרו – תכנון וביצוע של מנהיג – ואחתה אטריות נmansפה והלכה גם לאחר מעצרו וככל-עד לא עשה מעשה גלי לעין לעזר את העגלה הפוטדרודית במדרוון'" (עמ' 19).

כב' השופט י. קדמי פסק ברוח דברים אלו (בעמ' 66-67), באומרו:

"במצב דברית זה, במקום שמעורבותו של מנהיג של חבורה, שהחלטתה על ביצועה של עבירה, באח לכלל בייטוי בתבונן, בהנחה ובחלוקת תפקידים, השאלה אם בפנינו 'מבצע בצוותא' או 'משדר', תופרע על-פי אופייה של 'מעורבות': אם הייתה זו 'מעורבות' שיש בה תרומה של 'השתתפות' ביצוע; או שמא 'מעורבות' חיונית של שידול בלבד.

בתי המשפט

תפ"ח 20/02/1158

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

ישומה של הבדיקה האמורה אינו תמיד קל, אך תמיד אפשרי. מפל מקומות
כאות מדבר במנחיג – או בראש חבורה – המציג לנוהים אחריו ולעושי דברו
תפניות קונקרטיות לביצועה של עבירה, כאשר זו כוללת חלוקת תפקידים ומתן
הנחיות בדבר אורח הביצוע, לא יכול להיות שפק כי לא ב'משדר' המדובר. אלא
במנחיג ש'השתתפותו' בביצוע באה לכל ביטוי ב'מעשה התכנון' האמור. מעשה
של תכנון – להבזיל מ'מעשה-של-שיודל' – מהוות מעשה של 'השתתפות'
בביצוע, משום שבפועל יש בו משום שלב ראשון של הוזאה לפועל של התכנית
העבריתנית, קרי: של הביצוע. זאת, להבזיל מון ה'שיודל', שאינו חלק מן הביצוע.
אלא גורם חיוני מניע את המבצע.

כפי שהוטבר לעיל, ניתן להסתמיך בעניין זה, בفحינת קיומה של זיקת שליטה.
קיומה של זיקת שליטה' תאשר, כי ראש החבורה הינו 'מבצע בצוותא' על כל
הנווע מכך; כאשר במקומו שבו אין מתקיימת זיקת שליטה' במושבר לעיל,
תהייה אינדיקציה לאפשרות שהמדובר במעורבות המקימה אחריות של 'משול'
בלבד.

166. על וייסתו דלעיל, חזר כב' השופט י. קדמי בע"פ 4720/98, 5310/98, 5454/98 נחמן
בחו ואח' נגד מדינת ישראל, דיןיט עליון, ברך נ'ז 366. במקרה זה הורשע נחמן במכירת
בצחותא, לאחר שהוכח כי היה היוזם, המומין והמוביל של מזימות הרצת, וכי עיאר את
זהות המתנקש המיועד שחוגג בפניו. כב' השופט י. קדמי אמר (בפסקה 9):

"לשיטתי, אותה הצעתי לא פעט בעדר, 'מנניה' של חבורה, היוזם ומוביל
ביצועה של עבירה ע"י חבורתו, נמנה בין 'מבצעיה'. המהיג, 'משתתף' ביצוע
העבירה בנסיבות שיש לדרישה זו בסעיף 29 לחוק העונשין. גורלו קשור בגורלם
של המבצעים בפועל; והוא נושא באחריות לביצוע כאילו היה 'לצד' של
המבצעים בשעת הביצוע. זה דיינו של 'המניג' וזה דיינט של ה'מתבוננים' וממלאי
'תפקידים חיוניים' אחרים, שתרומותם לביצוע 'משמעות' אנטנס פורמלית לפני
תחילהו, אך היא ותורת חלק בלתי נפרד ממנו. גורלם של אלה – המהיג, המתבונן
ודומיהם – קשור בגורלם של המבצעים בפועל: הם מהווים גוף אחד, שכל אחדיו
נושאים באחריות למבצעים שעשוות י'די'."

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02.

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

לשיטתי, מנהג של 'חברה' שחברה לביצועה של עבירה, אין 'משדר' של חברי לחברה, אלא מי שעומד בראש ו'מוביל' אותו להגנתו מזימת המשותפת. המשדר מצוי מעגל הפנימי של ה'ביזוע'; ומעשה השידול הינו שידול 'עטו', כאמור: מעשה עצמאי ונפרד מן המאמץ הפולל של הביזוע. מי 'משתתף' בביוזע – ולשיטתי, כמתחייב מן האמור לעיל, יש ליתן למושג 'השתתפות' בחקר זה משמעות רחבה – אין יכול להיות 'משדר'. בין ה'משדר' לבין ביצוע העבירה 'חוצץ' הפצע עסימנו 'AMILIO TAFKID' בביוזע; ובמקומם ש'שידול' מלוור ב'AMILIO TAFKID' כאמור – לא 'משדר' ניצב בפנינו, אלא 'פצע בצוותא'.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

3. משמעות בעניין אחוריותו של הנאשם כמבעע בצוותא, מושל ומושיע

167. ניתוח חומר הראיות כמפורט לעיל, מביא למסקנות העובדות הבאות לנבי חלקו ותפקידו של הנאשם בפיגועים נשוא כתוב האישום:

א. הנאשם היה מפקד הפט"ח וה坦נים בגדר המערבית. הוא היה מנהיג השיטה של הפט"ח בגדרה, ואחראי על ה"פעולות הצבאית" של הפט"ח בכל שטחי הגדרה. הביטוי בו השתמש הנאשם, קרי: "הפעולות הצבאית", אינו אלא שפה נקיה לפיגוע הטרור נגד ישראל, שבוצעו על ידי חוליות השיטה של הפט"ח, שהתחאורגנו בתנעות התנאים ובנסיבות גזודי חלי אלاكزا. הנאשם הקים את גזודי חלי אלاكزا, והיה אחראי על פעילותם, בהיותו מנהיגם ומפקודם של אנשי חוליות השיטה ומפקדייהם. בפועל זו היה הנאשם כפוף באופן ישיר ליו"ר הרשות הפלטינאית יאסר ערפאת. פעילותו "הצבאית" של הנאשם כמתואר לעיל, נעשתה במקביל לפעולותו הפוליטית כמו"ל הפט"ח בגדרה, והיווו חבר הפרלמנט הפלסטיני.

ב. הנאשם החזיק בדעה כי תנועת הפט"ח הייתה לחוביל את "המאבק המזוין נגד ישראל", ולכן תמקד בגלוי ביצוע פיגועים נגד חיילים ומחבלים. זו הייתה עמדתו המוצחרת של הנאשם, אשר הבהיר כי מבחןינו גם נשים וילדים המתוגדרים כהתנכלויות נחשבים כאובי שיש לפגוע בהם. הנאשם התנגד באופן עקרוני לפיגועים בתוך ישראל, קרי: מעבר לקו הירוק, וכך היה נגד פיגועי התאבדות. ואולם בפועל, הוא לא חדל מلتכוון באנשיו, ולסייע להם באספקת כספים ואמצעי לחימה, גם כאשר נוכח שוב ושוב שהם מבצעים פיגועים, כולל פיגועי חותאבדות, בתוך ישראל. בכך הביע הנאשם את הסכמנו לכל סוג הפיגועים שביצעו אפי' השיטה של הפט"ח. עמדתו של הנאשם כמתואר לעיל, באה לידי ביטוי גם בהופעותיו באמצעות תקשורת, בהן עוזד את פעילי הפט"ח לבצע פיגועים נגד ישראל, ואף שיבח את מבצעי הפיגועים – כולל אלו שבוצעו בתוך ישראל.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

ג. לנאים לא הייתה שליטה מוחלטת באנשי החוליות ומפקדיהם. אך הייתה לו מידה רבה של השפעה עליהם, מכוח היוטו מנהיגם, ובשל הסיווע שהגיע להם, אשר התבטא באספקת כספים ואמצעי לחימה. השפעתו של הנאשם על אנשי החוליות ומפקדיהם נאה לידי ביטוי בכך שמידי עם היה מורה להם להפסיק את הפיגועים כנגד ישראל, ולאחר מכן היה קורא לחידוש הפיגועים – בין היתר על פי הנחיות שקיבל מרפאת. אסור Urפאת לא היה נותן את הנחיותיו בצורה מפורשת, אך דאג שהכופפים לו יבינו היטב מתי הוא מעוניין בהפסקת אש, ומתי הוא מעוניין בפיגועים כנגד ישראל. גם Urפאת עצמה ראה בנתן כמי ששולט באנשי השטה, ולכן היה נזוף בו כאשר בוצע פיגוע שלא על דעתו של היור.

ה. לאנשי חיליות השטה ולמפקדים היה מידה רבה של עצמאות ביצוע הפיגועים. הם לא נהגו בדרך כלל לערב את הנאשם בתכנון הפיגועים, ואין גם ראיות כי נהגו לדוחו לו לפני ביצוע הפיגועים (למעט מקרים בודדים). עם זאת, הנאשם היה מקבל מהמפקדים דיווח לאחר כל פיגוע. מתכונות פעילות זו נבעה מרצון של הנאשם, כמו גם רצונם של מפקדי החוליות, להגן על הנאשם מפני ישראל, ולשמר אותו כ"דמות פוליטית", שאינה מעורבת, כביכול, בפיגוע הרצח כנגד ישראל. מטעם זה לא היה הנאשם קשור ישירות עם מבצעי הפיגועים, למעט מקרים חריגים. כך גם נזהר הנאשם שלא ליטול בעצמו אחריות בשם הפת"ח או גוזדי חיליא אלאקטא לאחר ביצוע הפיגועים, דבר שנעשה על ידי מפקדי החוליות. הנאשם הסתפק בנטילת אחריות באמצעות התקשרות בצורה עקיפה וכולגנית, מבליך לחתייחס לפיגוע ספציפי, וזאת על ידי הבעת תמיכת בפיגועים שבוצעו.

ה. בלבד מאחריותו הכלולית והעליוונה של הנאשם על כל אנשי התנאים וגוזדי חיליא אלאקטא, בהיותו מפקדם, הוא שלט בצורה טוביה יותר בכמה מן החוליות שתנהלו תחומי פיקודם של אנשים שהיו עוזרי הקרויבים, ומהנו מסיע ותמיכה מיוחדת שלו, כמו אחמד ברגותי, עריס, ابو חמיד ואבו סטעה.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

הנאשם נטל אחריות בחקירתו לפעילותן של החוליות שפעלו בפיקודם של אנשים אלה (למעט עויס), אם כי טען שהוא רק אחד מן "הכתובות" אליהן פנו אנשים אלה לשם קבלת סיוע ומים, וכי לא הייתה לו שליטה מלאה בהם, אלא רק השפעה עליהם.

1. לנאים לא היה בכך כלל קשר ישיר עם אנשי השטח שביצעו את הפיגועים: הקשר היה באמצעות המקורבים לנאים, שפעלו בסביבתו, בהם: אחמד ברוגוטי, עויס, ابو חמיד וابו סטחה. אנשים אלו, שפעלו בסביבתו של הנאים ובתמיכתו, תכננו והוציאו לפועל פיגועי רצח, כשהם משתמשים בכיספים ובאמצעי הלחימה שהנאשם דאג לספק להם לצורך כך.

2. הנאים היה אחראי על אספקת כספים ואמצעי לחימה לחוליות השטח, באמצעות המקורבים אליו, כגון אחמד ברוגוטי, עויס, ابو חמיד וابו סטחה. הוא היה מפנה את הביקשות אישורו של ערפאט, והיה אחראי על רכישות הנשק ואספקתו לאנשי החוליות באמצעות מקורביו. הנאים גם הגיע סיווע למボוקשים ולמשפטות המפגעים.

3. לעומת זאת, הנאים, כמו גם אנשיו, נזהרו בדרך כלל שלא לערב אווון אישי בתכנונו והוצאה לפועל של פיגועים, הרוי שהובאו ראיות חד-משמעות לחייב אוובעה פיגועים שנמצאו בידיעו, באישורו וביעודו של הנאים, ושנויות מהם אף ביוזמתו.

הפגיעה בתנוחת הדלק בגבעת זאב, בו נרצחה يولדה חן זיל, בוצע על פי הוראותו הישרה של הנאים לאנשיו, כאמור על חיסולו של ראייד כרמי, והנאשם הודה בחקירתו באחריות לפיגוע זה.

כך וכך בוצע הפיגוע בו נרצח הנער היווני ציופקטקיס גרמנוס זיל במעלה אדומים, בעקבות פניה של המפגע רדאידה אל הנאים לשם ביצוע פיגוע התאבדות.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

הנאשם הפנה את רזאייה אל האדם שידריך אותו ויספק לו נשק, והנחה אותו לבצע פיגוע ירי ולא פיגוע התאבדות. כתוצאה לכך יצא רזאייה לביצוע הפיגוע, וורה בנייר היווני למוות מתוך מחשבה שהוא יהודי.

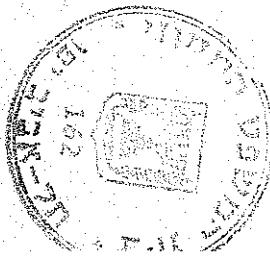
בנוסף, נתן הנאשם את אישורו לביצוע הפיגוע במסעדת "ס. פוד מרקט" בתל אביב, וזאת טרם יצא המפגע לדרכו. הנאשם אמןש הורה לאנשיו שהפיגוע יבוצע בהתחלה או במחסום צבאי, ולא בתוך ישראל, אך הוא אישר את הפיגוע עצמו.

כמו כן, אישר הנאשם לאנשיו לבצע פיגוע התאבדות באמצעות פיצוץ מכונית תופת, אם כי הנחה את אנשיו שהפיגוע יבוצע בשטחים הכבושים ולא בתוך ישראל. הפיגוע הסתיים במותם של שני המחלבים ליד קניון מלחה בירושלים, אשר חתפוצטו ברכבת בדרכם לביצוע הפיגוע.

זולת ארבעת הפיגועים שפורטו בס"ק ח' לעיל, לא הובאו ראיות הקשורות את הנאים באופן אישי ושיר למעורבות בפיגועים נשוא כתוב האישום. משיחתו של הנאשם עם מקורבו אחמד ברוגטי, שהוקלטה ללא ידיעתם, עליה חשש ממשי כי הנאשם ידע הרבה יותר ממה שהוא ואנשיו חשו בחיקוריהם, אך לא ניתן לקבוע זאת במדויק הוודאות הנדרשת במשפט פלילי על סמך הראיות הקיימות.

כך או כך: ברור מן הראיות שהובאו, כי פיגועי רצח לא מעטים מלאו שפורטו בכתבה האישומת תוכנו והוצעו לפועל על ידי מפקדי השיטה שפעלו בקרבת הנאשם ובתמייניו, תוך שימוש בנשק שהנאשם סייע ברכישתו, ואשר נמסר למפגעים על ידי מפקדי החוליות המקורבים אל הנאשם (אחמד ברוגטי, עויסט, ابو טחה וابו חמיד). הנאשם קיבל מאנשיו דיווחים על פיגועים אלה לאחר ביצועם, ונתן את הסכמתו - לפחות בשתייה ובחנתנות - להמשך ביצועם.

168. ניתוח חומר הראיות כמפורט לעיל, מביא למסקנה הברורה שהנאשם תרם תרומה ממשית לפיגועי הטerror שבוצעו על ידי חוליות הפג"ח, הטענים וגוזדי חלי אלאקטא, גם כאשר לא נטל חלק בביצועם.

בתי המשפט

תפ"ח 2/02 1158/

בבית המשפט המחווי גתל-אביב-יפו

חשיוו במתן אמצעי לחימה וככפים לאוthon חוליות, גויס פעילי השיטה, הטיפול בהדרכותם והסיווע למשפחותיהם - כל אלה יצרו את התנאים שנדרשו לביצוע מעשי הרצח של חוליות הטרור. הנאשם היה מודע, ללא שפק, לעובדה זו, וגם ידע שאנשי השיטה הנתמכים על ידו עומדים להמשיך ולבצע פיגועי רצח כנגד ישראל, והוא فعل מתוך מטרה ברורה לסייע להם לפעול בדרך זו. אין מדובר רק בחשד סביר או ב"עכמת עיניים" מצד הנאשם, אלא בידיעה ממשית שאנשי החוליות מבצעים, ועתידיים להמשיך לבצע, פיגועי רצח כנגד ישראל, תוך שימוש באמצעות הלחימה והככפים שהעמיד לרשותם למטרה מיוחדת זו. יתר על כן: הנאשם לא רק היה מודע למעשי הרצח שבוצעים אנשי החוליות, אלא שהוא העניק להם סיוע, כמפורט לעיל, מתוך מטרה ושאיפה שהם יפעלו בדרך זו.

עם זאת, למעט ארבעה מקרים שיפורטו בחמץ, אין ראיות שהנאשם היה מעורב בתכנון ובביצוע הפיגועים, או כי ידע מראש על הפיגועים העומדים להתבצע על ידי אנשי השיטה ומפקדי החוליות שנתמכו על ידו, ושהוא למעשה היה מפקדם. אמנם עלי עיאדיה סיפר בחקירהתו כי הנאשם ידע ואישר מראש את כל פיגועי הירי של אנשי התנאים (ראו טעיף 40 לעיל). אך פרט לעדות בודדות זו, מפי אדם שלא היה מקרוב לנאשם, אין ראיות אחרות על כך שהנאשם ידע מראש על כל פיגוע העומד להתבצע, והוא עצמו חכחיש טענה זו. גם התביעה אינה טעונה כי הנאשם ידע מראש על כל הפיגועים (ראו עמי 47 לסקומיה).

169. זאת ועוד: מוחמר הראיות עולה כי לנאשם לא הייתה שליטה מוחלטת במפקדי החוליות ואנשי השיטה. אמנם הוא נחשב למנחים ומפקדים, והיתה לו השפעה עליהם, אך ככל זאת הייתה להם מידת לא מובטלה של שיקול דעת עצמאי בתכנון הפיגועים וביצועם, ואין כל ראייה שהם היו מתיעצים עם הנאשם בעניין זה. מכלול הראיות עולה כי גודדי חללי אלاكזא אינם גורם המאורגן תחת הנהגה אחת, אלא מ_kbץ של חוליות שטח, שלכל אחת מהן יש מפקד משלה. עובדה העולה מוחמר הראיות, היא כי אנשיו של הנאשם ביצעו פיגועי התאבדות, ופיגועים בתחום הIRON, בוגיוד לעמדתו המוצהרת של הנאשם, ולעתים גם בנגדו לדעתו של היירע ערפה. בנוסף, מוחמר הראיות עולה שאנשי השיטה שהיו מעורבים בביצוע הפיגועים השתדלו להרחיק את הנאשם ולונתקו ממעורבות אישית בפיגועים על מנת להגן עליו מפני ישראל, ולשמרו כ"דמות פוליטית".

בתי המשפט

תפ"ח 2/02/1158

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

גות הנאים עצמו ביקש להתרחק ככל האפשר מפעולות "צבאית", וקשר ישיר עם החוליות שביצעו פגועים, ואלו הופלו למשעה על ידי מפקדי השיטה, שחלקם היו מקרביו של הנאשם, ופעלו תחת שליטתו, בסיוו ובעיזוזו (כגון, אחמד ברוגוטי, אבו-חמיד אבו סטחה ועוויס). עובדה זו מחזקת את המסקנה שהנאשם לא ידע מראש בדרך כלל על ביצוע הפעולות, ולא היה מעורב באופן אישי בתוכנות או באישורם, שכן זו הייתה מותכונות הפעולות שנבחרה על ידו ועל ידי אנשיו במתכוון.

אכן, הונביעה מסכימה בטיומיה (עמ' 47), כי :

"במנורת התיערבות הארגונית של הארגונית הטורוריסטית, הוקנו למפקדים ולבעלי השיטה סמכויות נרחבות ומרחף תמרון רב בבחירה פעולות הטורור, והם לא נהרו לקבל אישור מהנאשם לפחות פעילות טרור, שפוצעה בהתאם למדיניות שעיצבו הנאים והנוהג הארגונית, כאמור לעיל.

לנאשם הייתה מודעת לפעולותם של המכנים לו והוא עדכן בעניין זה, בחלק מהמקדים מראש ולעתיגים בזיעבך, וזאת בהתחשב לטעינה על פיו התנהלה הפעולות של הארגונית הנויל".

170. ההלכה, כאמור לעיל, היא שהסיע צרייך שיוינה במודע כלפי עבירה משויימת בעלת יעוד מוחשי, ויש להוכיח כי המשיע היה מודע לכך שהמבצע העיקרי עומד לבצע, קרוב לוודאי, עבירה שכזו, קרי: עבירה בעלת יעוד מוחשי; אין ذי בידיעה של המשיע נכונות רטילאית של המבצע העיקרי לבצע עבירה. אmens אין צורן להוכיח כי המשיע היה מודע לכל פרט מפרט העבירה, כגון המקום המדויק של העבירה (ע"פ 11131/02 הנ"ל בעניין יוסופוב), או זהותו של קורבן העבירה וזמן הביצוע (ע"פ 426/67 הנ"ל בעניין ברני); ذי בכך שהוא מודע לכך שהמבצע העיקרי עומד לבצע עבירה מלוימות מן הסוג שבוצע לבסוף, וחסר לכך מסיע לביצועה.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בית המשפט המוחזק בתל-אביב-יפו

ואולם במקרה דנא – ככל שהדבר נוגע למრבית הפיגועים נשוא כתוב האישום, ולמעט ארבעה פיגועים בהם היה הנאשם מעורב אישית – אין כל ראייה שהנאשם ידע על הכוונה לביצוע, במובן של מודעות לכוונה לבצע עבירה מסוימת בעלת עוז מוחשי, כפי שנדרש בפסקה. היהנה לנאשם ידיעה כללית שאנשי השטח המשתייכים לארכון שבוחנהו מבצעים מעט לעת פגוע רצח כנגד ישראלים, תוך שימוש באמצעי לחימה וככפים שהוא DAG לאספקתם. אך לא חובה וראיות כלשון הקשורות סיוע מצד הנאשם באופן ספציפי לפיגוע זה או אחר (למעט רצח הנזיר היווני שידונו בהמשך). אין כל ראייה כי הנאשם סיפק אמצעי לחימה או כטפים לצורך ביצוע פיגוע מסוים. אמנם בחלק מן המקרים הוכח שהפיגוע בוצע באמצעות כלי נשק שנמסר למפגע על ידי אחד ממקורבי הנאשם, כמו עיסי, ابو חמיד או אחמד ברוגוטי.

אך על פי הראיות שהובאו, חסיווע שהגיש הנאשם למקורבו בעניין זה היה כללי, ולא התייחס לפיגוע זה או אחר, או למפגע זה או אחר: הנאשם DAG באופן כללי לכך שאנשי השטח יהיו מצוידים באמצעי לחימה ובככפים, וזאת באמצעות מקורבו ומפקדי השיטה שרו למרותו, ובידונו שאמצעי הלחימה והככפים משמשים אותן למטרות פיגועים. ואולם על פי ההוראות שבוארו לעיל, אין די בכל אלו על מנת להוכיח את הנאשם בסיווע לכל אחת מעבירות הרצח שבוצעו על ידי אנשים שנעורו בסיווע כללי זה, באמצעות מקורבו של הנאשם, לצורך ביצוע פיגועים.

171. אין זה חמקנה בו אדם מסיע לאנשים הסritis למורתנו, בידוע כי הם עומדים לבצע עבירה מסוימת ומוחשית, אלא שהוא רק אינו יודע וחיכון, מתי, באיזה אופן ועל ידי מי מאנשיו תבוצע העבירה,ומי יהיה קורבנה. מדובר במקרה בו אין כל ראייה הקשורה את הנאשם לביצועה של עבירה מסוימת, הן מבחינות היסוד העובdotyi של העבירה, והן מבחינות היסוד הנפשי שלה, שכן לא הוכח שהנאשם ידע כלל על התוכנית לבצעה. בנסיבות אלו, וככל שהדבר נוגע למרבית והפיגועים נשוא כתוב האישום, לא ניתן ליחס לנאשם עבירה כולנית וגורפת של טיווע רצח בכוונת תחילת בגין כל פיגוע ופיגוע, רק בשל מודעותו הכללית לכך שאנשיו מבצעים פיגועים תוך שימוש בנשק ובככפים שהוא DAG להשיג עבורות

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

אין זאת אומרת שהנאים איננו נושא כלל באחריות פלילית למעশיו, שהביאו לפיגועים שבוצעו תוך שימוש באמצעי הלחימה והכטפים שdag להעברה למפקדי השיטה. לשם כך קיימת העבירה הכללית של פעילות בארגון טרוריסטי, שדינה מאסר עד 20 שנה, וכן העבירה הכללית (בנה לא הואשם הנאים), של מותן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 חוק העונשין התשל"ז-1977. עבירה זו נועדה למקורה של מסירות אמצעים לביצוע פשע כלשהו, כאשר לא ניתן להוכיח ידיעה של חמור על כוונה לבצע עבירה מסוימת (ראה: ע"פ 507/79 נדינת ישראל ו' אליהו אשף, פ"ד"י לנ(3) 620, בעמ' 622-623). זה המקורה שבפניינו.

272. המסקנות דלעיל הנוגעות לעבירות הסיווע, ישימות גם לגבי העבירה של שידול למעשי רצח המוחסת לנאים. לשם שלא ניתן להרשיע אדם בישראל בעבירה כללית של סיווע למעשי רצח, כך גם לא ניתן להרשיעו בעבירה כללית של שידול למעשי רצח. משום שהסיווע חייב להתייחס לעבירה מסוימת בעלת יעוד מוחשי, כך גם חייב השידול להיות בין פרט לפרט, ולהתיחס לשידול לביצוע עבירה מסוימת בעלת יעוד מוחשי. מסקנה זו מותבקסת לגבי שידול מקל וחומר, שבו עונשו של המשדול, שלא כמו המסייע, זהה לעונשו של העבריין העיקרי. כאשר הנאשם איננו מודע כלל לכוונה לבצע עבירה מסוימת, לא ניתן להוכיח את גורם הקשר הסיבתי, זהינו: שהמבצע העיקרי שודל על ידו לבצע את העבירה.

במקרה דנא, וככל שהדבר נוגע למכלול הפיגועים נושא כתוב האישום (פרט לארבעה פיגועים שייחנו בהמשך), אין כל ראייה כי הנאשם השפיע על מפקדי השיטה שבנהנתו, או על אנשי החוליות, לבצעו, שבו אין הוכחה שהנאים ידע כלל על הכוונה לבצע פיגועים אלו. nun הראיות שהובאו נראה כי איש לא היה צריך לשודל אותם לכך: מפקדי השיטה ואנשי החוליות פעלו, בדרך כלל, על פי יוזמה ושיקול דעת עצמאיים, כשהם מקפידים שלא לערב את הנאשם באופן אישי בתכנון או ביצוע הפיגועים. nun, לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה גורפת של שיזול למעשי רצח נושא כתוב האישום בשל מה שניתן לכנותו "שידול המפנה אל הכלל", קרי: דברי החלטה של הנאשם באמצעות הונקשות, בהם קרא לאנשים שתחת הנהנתו, ולאחריהם, לבצע פיגועים כנגד ישראל. לשם כך קיימות העברות הכלליות של החלטה לאלים או לטרור, פעילות בארגון טרור, וכו' (ראה סעיף 161 לעיל).

בתי המשפט

תפ"ח 20/02/1158

בבית המשפט המഴוי בתל-אביב-יפו

173. על פי העקרונות המשפטיים והחולכות שפורטו לעיל, גם לא ניתן לראות בנאש מבצע בצוותא של כל הפיגועים נושא כתוב האישום, יחד עם המפוגעים והמתכוונים שהוציאו אותו אל הפעול, שכן אין כל ראייה לכך שהוא היה מודע לכוונה לבצעם (פרט לארבעת הפיגועים בהם היה מעורב אישית, כפי שיפורטו בהמשך). חרף הפרשנות הרחבה מאוד שניתנה בפסקה למלילים "המשתתפים ביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה", והחולכות הנוגעות לאחריותו של מנהיג חבורת פשע – לא ניתן לקבל את טענת התביעה, לפיה יש לראות בנאש מבצע בצוותא של כל הפיגועים נושא כתוב האישום. המינימום הנדרש על פי הפסקה שבוארה לעיל, לצורך הטלת אחריות של מבצע בצוותא על מנהיג חבורת שאינו נוכח בזירת העבירה, הוא השתתפות בתכנון העבירה או קשירת קשר לביצועה; מתן הנחיות או אישור לביצוע העבירה; פיקוח על ביצוע העבירה; או העלאת הרעיון לביצוע העבירה בצווף סיוע או תכנון. כל אחד מאלו עשוי להיחשב על פי הפסקה כי "עשית מעשים לביצוע העבירה", אשר מbrates אחריות של מבצע בצוותא. אך אין די בכך שהמנהיג שלט באנשיו, ולאלה סרים למרותו, כדי להטיל עליו אחריות של מבצע בצוותא למכלול העבירות שביצעו אנשיו, כאשר אין כל ראייה הקושרת את המנהיג בדרך כלשהי לתכנונו או לביצועו, ואף אין כל ראייה כי ידע על הכוונה לבצען.

התביעה חייבת להוכיח שהנאש כמבע בצוותא בכל הפיגועים נושא כתוב האישום. ואולם, מושלם הורשע כמבע בצוותא, יחד עם חבורת החסידים שהקיפה אותו ושביצעה עבירות שונות, לאחר שנקבע לגבי כי הוא נתן הנחיות לאנשיו, פיקח על פעילותם, היה בעל שליטה עליהם ונמנע במתכוון מההוראות להם לחודל מביצוע העבירות (כב' השופט מצא בעמ' 30, 32). כן נקבע כי היה נוכח בזירת ביצוע העבירות בסמוך לפני תחילתן, ובאותה עת הניע את תוכנית העבירה, והוא אף היה מי שתכנן את המבצע (כב' הנשוא א. ברק בעמ' 50-51) ותכנן וביצע את ה"מרד" קודם למאצרו (כב' השופט חשן בעמ' 61).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בטל-אפיק-יפו

גם כבי השופט קדמי, חתימות בדבריו בעניין מושלט למי שמעורבותו ביצוע באח לדי ביתו בתכנון, בהנחתה ובתלאות תפקידים, וצין כי מושלים נמנעו מההורות לאנשיו להזדול מביצוע העבירות (עמ' 63, 66-67).

מאפיינים אלה של שליטה מלאה במבצעי העבירה, וכוחות לצד המבצעים בזירות האירועים עד לתחילתם, מעורבות בתכנון העבירות, מתן הנחיות לביצוע ופיקוח על מעשי המבצעים - אינם מתקייםים בעניינו, כאשר לא הוכח שהנאשם ידע מראש על הכוונה לבצע את מרבית הפיגועים נשוא כתוב האישום.

הנאשם לא היה מעורב אישית ביום, תכנון או ביצוע של הפיגועים נשוא כתוב האישום (פרט לפיגועים בודדים שייפורטו בהמשך). הנאשם גם לא נתן הנחיות או אישור לביצוע פיגועים אלה, והוא גם לא סייע או שידל באופן ספציפי לביצועם, כאמור לעיל. כך גם נשוא השליטה של הנאשם במבצעי הפיגועים ומתקניהם איינו נקי מספקות, כפי שפורט לעיל. על אף חיותו של הנאשם נשוא בתואר הלא-רשמי של מפקד התנוזים וגודודי חיל אלاكزا. אין כל ראייה שהנאשם היה חלק מן החחלה המשותפת לביצוע הפיגועים נשוא כתוב האישום, או כי פעל יחד עם אחרים למען הגשמת פיגועים אלה, או כי נטל חלק במבצעים אלו בתכנונם. בהעדר כל אלה, ועל פי הכללים שנקבעו בפסקה לאור הויראות רוק העונשין, לא ניתן לראות בנאשם מבצע בצוותא של הפיגועים נשוא כתוב האישום, שלגביהם לא היה לו כל מעורבות וידיעה אישית, רק מכות היותו המנהיג הלא מוכתר של התנוזים וגודודי חיל אלاكزا, או בשל קרבתו למתקני הפיגועים והסיווע הכספי שהגישי להם.

174. לסיקום כל האמור לעיל, המצביע החוקי השorder במדינת ישראל אינואפשר להרשיע מנהיג של חבורה עברינית או ארגון טרור כמבצע בצוותא של עבירות שנעשו על ידי חברי אותה חבורה או אותו ארגון, וכן לא בסיוע או בשידול לביצוען, כאשר הוא עצמו אינו מעורב אישית ובצורה פרטנית בשום אופן בעבירות עצמן, לא לפני ולא בעת ביצוען. כזה הוא המצביע, הגם שברור כי אותו מנהיג נתן את ברכתו לביצוע העבירות, ומעניק לאנשיו סיוע כללי שלא לצורך ביצוע עבירה זו או אחרת.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המתווי בתל אביב-יפו

הנאים, בנסיבות דנא, עודד והריץ את מפקדי החוליות ואנשי השטה לבצע פיגועים, וזאת שיהיו בידייהם כפifs ואמצעי לחימה לצורך ביצוע הפיגועים. הוא היה מנהיגם של המפקדים ואנשי השטה, והיתה לו מידת לא מבוטלת של השפעה עליהם.

רבים מן הפיגועים נשוא כתוב האישום הוצאו לפועל ותובנו בידי מפקדי השטה שהו מקורבים אל הנאים, ומתמכו על ידו. חרף כל אלה, לא ניתן ליחס לנאים על פי הדין הישראלי אחריות פלילית של מעש בצוותא, מסיע או משדר - ככל שהדבר נוגע לפיגועים שאין כל ראייה הקוסרת את הנאים אליהם, וכאשר לא הוכח כי ידע על הכוונה לביצועם.

אכן, קיים פער בין אחוריותו הכללית והקולקטיבית של הנאים לביצוע הפיגועים נשוא כתוב האישום, שלא לדבר על האחריות המוסרית לביצועם, לבין האפשרות המשפטית ליחס לו אחריות פלילית לביצועם של פיגועים ספציפיים שלא הוכח כי ידע על התוכנית לביצועם. לא מוכר לנו תקדים להרשעת אדם בעבירות רצח, או בשידול או סיוע לרצח, כאשר אין כל ראייה הקוסרת אותו למעשה זה באופן ספציפי. הנאים נשוא אמנים באחריות הבהדרה והנוראית לפיגועים נשוא כתוב האישום, בהם קפדו את חייהם אנשים רבים, בהיותו מנהיג ומפקד חוליות הטror שביצעו את הפיגועים. אך זהויל אחריות פיקודית "מעין מיניסטריאלית", ולא אחריות שנייה לבסה מבחינות דיני העונשין. אל לנו למתוח את הוראות חוק העונשין אל מעבר לגבולותיו הטבעיים, הגם שבמקרה זה ניצבת בפנים בעיה שקשה לפתרה באמצעות הוראות החוק הקיימות.

תווצה משפטית זו רוחקה מהשביע רצון, אף מקוממת. בכך כוונו דבריו של פרופ' מ. קרמניצר שצוטטו לעיל, כי המשגעים המקובלים של סיוע ושידול אינם הולמים תופעות עברירניות של ארגוני פשע וטרור, וכן גם הoulתמה הצעתה של פרופ' מ. גור-אריה לתקן את החוק באופן שנייה יהיה לראות במניגו שכזה "מבצע באמצעות אחר" (ראו טעין 164 לעיל). בדנ"פ 96/1294 חניל בעניין משולף, דחה בית המשפט את האפשרות לראות במניג חבות עבריינים "מבצע באמצעות אחר" לפי סעיף 29(ג) לחוק העונשין, אף שהשופט מ. חיון גור מהוראת חוק זו אනלוגיה לעניין אחריותו של מעש בצוותא לעומת אחריותו של משדר (עמ' 59-60).

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

175. לאחרונה עשה ניסיון של המחוקק להתמודד, ولو בצורה חיליקית, עם בעיה משפטית זו. הכנסת חוקה חוק מאפק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, המאפשר להטיל על העומד בראש ארגון פשיעה עונש של עד 20 שנות מאסר, כאשר הארגון מבצע עבירות מסווג פשע שעונשו עולה על 20 שנות מאסר. חוק זה אינו חול על העבירות נשוא כותב האישום, שבוצעו קודם לחקיקתו. אך הוא משתרע גם על ארגוני טרור ומנהיגיהם (ראיה התוספת הראונה מהחילה את החוק על עבירות לפי סעיף 4 לפકודת מניעת טרור, ודברי ההסבר להצעת החוק: ה"ח תשס"ב 3155, עמ' 762). מדברי ההסבר להצעת החוק ניתן להבין כי המחוקק היה ער לבעה המשפטית הנובעת מהעדר היכולת להרשיע את העומדים בראש ארגוני פשע ביצוע עבירות הנשאות על ידי הכהופים להם, בשל ריחוקם מן העבירות. וכך נאמר בדברי ההסבר (עמ' 762):

"הצעת חוק מאפק בארגוני פשיעה, התשס"ב-2002, פאה להתמודד במשvor החקיקתי עם התופעות של פשיעה מאורגנת ועם המבנה של ארגוני פשיעה, הגורט לעתים קרובות קושי בתוכחת הקשור בין דאשיהם (МОבייליטס של ארגוני) מסוג זה לבני ביצוען של עבירות שנערכו על ידי אחרים; זאת לאור המבנה הרפואי של אחיזם מארגונים אלו, היוצר מפרק בין מקבליו הთחלחות ומנתוני המדיניות לבני מבצעי העבירות".

כך גם נאמר בדברי ההסבר להצעת החוק (עמ' 763), כי סעיף 2 לחוק המאפשר להטיל עונש עד 20 שנות מאסר על העומד בראש ארגון פשיעה "בא להתמודד עט הקושי לתוכחה או תקשור בין נושאי תפקידיות בארגוני פשיעה לבין עבירות שנערכו בפועל, והוא קובל, פי-די בעצם העמידה בראש הארגון, ניהולו, מימונו ופר' פדי שהדבר יתווות עבירה...". עוד נאמר בהמשך לדברים אלה כי לגבי חברי ארגון פשיעה בדרגת נמוך יותר, "יוטר הצורך בחוכיו קשר לעבירות מסוימות".

מכאן ברור שהחוק בא להתמודד עם הבעיה העומדת להכרעה גם בתיק זה, דהיינו, העדר יכולות, על פי המחב החוקי הקיימים, להרשי מנהיג של ארגון פשיעה או ארגון טרור ביצוע, בשידול או בסיווע לעבירות ספציפיות המבוצעות על ידי אנשי הארגון.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל אביב-יפו

ואולם, אין בחקיק זה מענה לשאלת שהציב כב' השופט מ. חשיין בדין"פ 1294/96 הנ"ל בעניין משולט (בעמ' 59), כאמור: "הנקבל פִי הרב-מוֹחֵת אֶזְעָט לַחֲילָיו עוֹשֵׂי דְבָרָו!". גם לפ' חוק זה והוא עונשו של העומד בראש ארגון פשיעה כל מעונשים של הסרים למורתו, כאשר אלו ביצעו עבירה של רצח שדיינה מאסר עולם. זאת ועוד, ככל שמדובר בארגון טרור אין צורך בחוק זה, שכן על פי סעיף 2 לפקודות מניעת טרור צפוי מנהיג בארגון טרור, ממילא, לעונש מאסר עד 20 שנה בשל עצם היותו מלא תפקיד ניהול בארגון (ראה תות-פרק (1) לעיל).

176. הדברים האמורים לעיל נוגעים למרבית הפיגועים המיוחסים לנאים בכתב האישום, כפי שפורטו בפרק ה' החלק השני של הכרעת הדין. בפיגועים אלה, כפי שבואר לעיל, לא ניתן להרשיע את הנאים בעבירות של סיוע או שידול למשעי רצח, ואף לא מבצע בצוותא. יחד עם זאת, הובאו ראיות ברורות ומשמעותן למעורבותו של הנאים בשלושה פיגועי רצח שבוצעו על ידי אנשיו, ובניסיון לבצע פיגוע רצח נוסף, ואלה הם:

א. פיגוע הרצח בתחנות הולך בגבעת זאב

בפיגוע זה, שבוצע ביום 15.1.02, נרצחה יואלח חן ז"ל, ונפצעה נסעתה שהיתה עמה. מן הראיות שהובאו עולה בבירור כי בעת היותם בסוכת האבלים שהוקמה לאחר חיסולו של ראייד כרמי ביום 14.1.02, הורה הנאים למקורבו אחמד ברוגוטי לבצע פיגוע נקם. אחמד ברוגוטי מסר נשק לאבו סטחת, אף הוא מקורב של הנאים הסר למורתו, ואנשי החוליה של ابو סטחת ביצעו את הרצח, ומיד לאחר מכן דיוויתו לנאים על תוצאותינו.

הנאים הודה כי פיגוע זה בוצע בהוראתו, ונטל אחריות לביצועו, כשהוא מדגיש כי זה הפיגוע הראשון של הפת"ח שבוצע בתחום ישראל. במקרה זה אחראי הנאים באופן ישיר לביצוע הרצח, משום שהוא עצמו הורה על ביצועו.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המוחז בטל-אביב-יפו

בודאי שחראה שכזו של הנאשם לאנשים הטרים למרוזו מהו שידול לרצח, גם אם הנאשם לא התענין באופן ספציפי באיזה מקום ובאיזה אופן יבוצע הפיגוע. כאשר הנאשם הורה לבצע פיגוע נקם, היה ברור לו ולאנשים שהכוונה היא לדצת ישראלים. אולי אחדותו של הנאשם אינה רק כשל משדל, אלא כמבצע ב策ותו יחד עם המבצעים האחרים, שהם אחמד ברוגוטי, ابو סטחה ואנשיו. הנאשם היה חלק מן התוכנית המשותפת לביצוע הפיגוע, כמו שיזם את ביצועו. הייתה לו מעורבות نفسית גבוהה וידעה על כך שהעבירה עומדת להתבצע על פי הוראותו. הנאשם לא רק הביא אחרים לידי ביצוע העבירה במקרה זה, ולא רק נתן את אישורו לביצוע העבירה, אלא הוא הורה לבצע את העבירה, בשל מעמדו כמנニアג ומפקד, ומערכות יחשיו עם אחמד ברוגוטי וабו סטחה, היה הורה זו מושלה ללחיצה על החדק שהביאה לרציחנה של יואלה חן ז"ל.

למצב דברים כגון זה כוונו דבריה של כב' השופטת ד. ביניש בע"פ 8469/99 הנ"ל בעניין אסקי, כי: "בנסיבות מיוחדות אפשר ש'הפעמה' לביצוע תהוו השתתפות 'בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לפיצועה' כאמור בסעיף 29 לחוק העונשין". כך גם פסק כב' השופט ד. קדמי בע"פ 5589/98 וכן בעניין סולטאן, כי מתן "אור ירוק לרצח" משלול לירית ההזנקה המשלחת טפורטאי למרוז", והוא עליה כדי "מעשה של השתתפות ביצוע העבירה" (ראה סעיף 163 לעיל).
 בדנו"פ 1294/96 הנ"ל בעניין משולט אמר כב' השופט מ. חшин (בעמ' 5): "רשות הרעה של המנתיג שורה על כל המבצע העברייני, מוחו מילא את הקפץ מפעיל - העבירה קודם תחילתה, ולעת עשייתה של העבירות הוא 'נמצא' עט העברייניים כמבצע – בצוותא עימתך". כך יש לומר על הנאשם שבפניו, ולפיכך יש להרשיעו לגבי פיגוע רצח זה כמבצע ב策ותו של רצח בכוונות תחילת, ולא רק כמשדל.

ב. רצח תנזיר היווני ציוקטקיס גרמנוס ז"ל במעלה אדומים

גם פיגוע זה בוצע בחוראת הנאשם וביזמתו ביום 01.12.6.01. המפגע ודאידה פנה אל הנאשם על מנת לקבל נשק ולבצע פיגוע התאבדות.

בתי המשפט

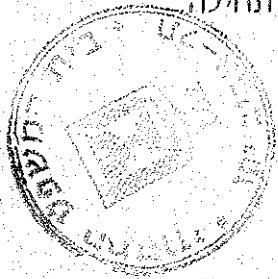
תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

הנאש הינה אותו שלא לבצע פיגוע התאבדות, אלא פיגוע ירי "כמפורט בתנאים", וփנה אותו אל מוחנה לצורך קבלת נשק והדרכה בירי, בידיעה ברורה שרדאייה עומדת לבצע פיגוע ירי ולרצוח ישראלים על פי החלטתו. כך אכן עשה רזאייה יחד עם מפועע נוסף, כאשר קיבלו שני רובי קלציניקוב ממוחנה, וכן קיבלו ממנו הדרכה כיצד להשתמש בהם - כל זאת על פי הוראת הנאש. בפיגוע נרצח הנזיר היווני ציפוקטיקיס גורמנוס ז"ל במעלה אודומיים, כאשר המפגעים חשבו אותו בטעות ליהודי.

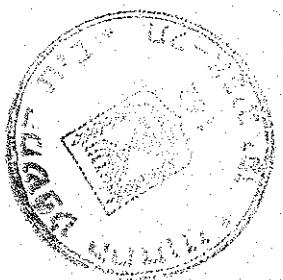
גם במקרה זה אחוריותו של הנאש לרצח הנזיר היווני היא כשל מבצע בצוותא, ולא רק כמשדרל. הנאש לא רק שכנע את רזאייה לבצע פיגוע ירי רצחני אלא הוא הינה אותו כיitz למבצע את הפיגוע, סייע לו בהשגת נשק והדרכה לצורך הפיגוע, והורה לו למי עליו לפנות על מנת להוציא לפועל את הפיגוע. במקביל הורה הנאש לאנשיו לסייע לרזאייה לבצע את הפיגוע, ואלה אכן פעלו על פי הוראת הנאש. על פי ההלכה, שידול שמתלווה אליו מעשה לביצוע, כגון: תכנון או מתן הוראות ביצוע - מהוות השתתפות בביצוע, ולא רק שידול. כפי שאמר כבי הנשיא א. ברק בע"פ 2796/95 חניל בעניין פלוני: "כפל שתсидול של המשדרל אינטנסיבי יותר, וככל שמתלוות אליו לא רק פעולות במישור התפשטי אלא גם פעולות במישור תעובייתי, כך מתקרב המשדרל למבצע בצוותא" (ראה סעיף 161 לעיל). לבן הorousה באותו מקרה הקטין ט' כמבצע בצוותא, ולא רק כמשדרל, משומש שהשתתף בתכנון העבירה, והוא "ראש וראשון לכולם".

גם במקרה דנא, אחוריותו של הנאש כמבצע בצוותא נגורת מעמו כמשמעותו, ומפקז, ומן ההנחיונות שניתן לרזאייה ולאנשיו לגבי דרך ביצוע הפיגוע. הנאש לא רק סייע לביצוע הפיגוע, ולא רק שידול לביצוע על ידי עידוזו של רזאייה לפעול כפי שפועל, אלא הנאש היה חלק מן התוכנית המשפטית לביצוע פיגוע זה, ולמעשה הורה על ביצועו. על משמעותה של הוראה שכזו עמדנו בס"ק אי' לעיל, ולפיכך יש להרשיע את הנאש גם לגבי פיגוע זה בעבירה של רצח בכוונה תחילה.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

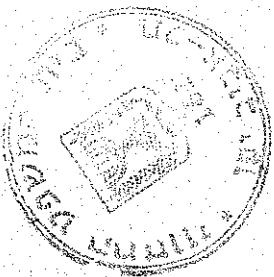
ג. פיגוע הרוחה במטיעות "ס. פוד מרקט" בתל אביב

פיגוע זה בוצע ביום 20.5.02 במטיעת "ס. פוד מרקט" בתל אביב על ידי המפגע אברהים חסונה, שרכח במהלךו את יוסף חבי זיל, אליו דחן זיל והשוטר רס"ר סליט בריצ'א זיל. מן הראיות שהובאו עולה כי הפיגוע תוכנן והוצא לפועל על ידי מקורבו של הנאשם אחמד ברוגוטי, ابو חמיד ועווס, וכי אחמד ברוגוטי דיווח לנאים לפני שהפיגוע יצא לדרכ על כן שהוא עומד להתבצע. הנאשם אישר את ביצוע הפיגוע, ורק הורה לבצעו שלא בתוך ישראל, אלא בחתונחות או במחסום צבאי בגדה המערבית. מיד לאחר ביצוע הפיגוע התקשר אחמד ברוגוטי לנאים על מנת לדוח לו על כן, והנאים הורה לעויס שלא ליטול אחריות על הפיגוע, כיוון שבוצע בתוך ישראל.

מן הראיות שפורטו לעיל, בהזדה אחוריותו של הנאשם לפיגוע זה כמבקע בצוותא. הנאשם היה שותף לתוכנית הפיגוע, נתן הנחיות לגבי מקום ביצועו ו אישר לביצוע. העובידה שהמבצעים סטו מתחנחות שננטו להם הנאשם, אינה מעלה יאינה מורידה בדבר לעניין אחוריונו הפלילית. כפי שבואר לעיל, אחוריותו של הנאשם לפיגוע זה איננה רק כשל משדל, שכן הוא נתן את אישורו לביצוע פיגוע רצח, דבר שמהווה מעשה של השתתפות בביצוע העבירה. הנאשם היה חלק מתוכנית הפיגוע, והוא למתכנן הפיגוע הנויות לגבי מקום הביצוע, וכן גם קיבל ממנו דיווח מיד לאחר הביצוע. מנהיג חבורה עבריינית המשאסר ביצוע רצח, ונוטן הנחיות לביצועו, נושא באחריות לרצח כמבקע בצוותא, ולא רק כמשדל, על פי ההלכות שבואר לעיל. לפיכך יש להרשע את הנאשם גם בגין פיגוע זה באחריות של מבצע בצוותא לעבירה של רצח בכוונה תחילת של שלושה אנשים.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

ה) ניסיון פיגוע ליד קניון מלחה בירושלים

מתוכנו הפיגוע, ניראה גוועה, הודיע לנאש יום לפני הפיגוע על הכוונה לפוצץ מכונית תופת, וחנasm אישר את הפיגוע, אך הורה לבצעו שלא בתוך ישראל, אלא בגדה המערבית. בפועל התפוצצו שני המ拯לים עם מכונית התופת ליד קניון מלחה בירושלים, בדרכם לבצע את הפיגוע. גם בפיגוע זה נזען הנאש במקורו אחמד ברוג'ט.

גם כאן אחוריותו של הנאש אינה רק כמשדר, אלא מבצע בצוותא אשר נתן "אורirok לרצח", בcircumstances ביצועו. הוואיל והפיגוע נכשל, יש להרשע את הנאש במקרה זה בעבירה של ניסיון לרצח.

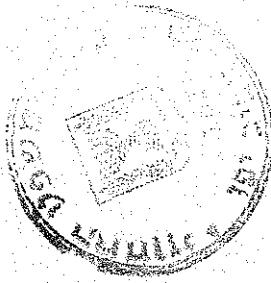
חלק חמישי: סיכום

177. הנאש הצהיר בשלב הטיכומים: "אני נגד הריג חפים מפשע, נגד רצח וליחס ונשים. צריך להתנגד לפיבוש בשטחית, אני נגד פעולה צבאית או התאבדות. לא נeon שהייתי אחראי לפך שחיו התאבדויות" (עמ' 24 לישיבה מיום 29.9.03). אולם בפועל הוכח מעבר לכל ספק שהנאש נעל חלק, ועמד בראש, פעילות רצחנית שמטירה פגיעה בחפים מפשע - הן בשטחי יהודה ושומרון והן בתחום "הקו הירוק" - כולל פיגועי התאבדות.

178. הנאש בחר שלא להציגו כנגד האשמות החמורים העולות מוחמר הראיות שנცבר כנגדו, כפי שפורט לעיל. טענותיו שהוואלו במהלך הדיון ובדברי הסיקום שנשא התמקדו בשאלת סמכותו של בית משפט זה לדון עניינו, ובבדיקות מה שהוא רואה כהתנגדות לכיבוש הישראלי. טענות אלו של הנאש התייחסו בחכלו לנו חקיקות שנייה ביום 19.01.03 – ככל שמדובר בטענות שאינן במישור הפליטי בלבד. דחוינו טענות אלו, ופסקנו נידלקמו:

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

א. בית משפט בישראל מוסמך לדון ב"עבירות חוץ" כנגד בטחון המדינה, או כנגד אזרח או תושב ישראלי, יהא מקום ביצוע העבירה אשר ייה, על פי סעיף 13(א)-(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אם כי רוב העבירות נשוא כתוב האישום חוץ "עבירות פנים" הנוגעות לפיגועים שבוצעו בישראל.

ב. חוק יישום הטעם הביניים בדבר הגודה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות), התשנ"ו-1996, הנותן תוקף להטעם הביניים ישראלי-פלסטיני בדבר הגודה המערבית ורצועת עזה, כמו גם תקנה 2 לנוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977 – אינם שוללים את סמכותו של בית משפט בישראל לדון בעבירות חוץ או בעבירות פנים המיויחסות לנאים. חיקוקים אלו העבירו לרשות הפלסטינאית את סמכות השיפוט לנגב פלסטיניים שביצעו עבירות בשתחה, אך לא בגין עבירות שבוצעו כנגד אזרחי או תושבי ישראל בשטח מדינות ישראל או בשטхи יהודה ושומרון ורצועת עזה.

ג. לנ羞ם לא עומדות חסינות כלשהי בגין העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, גם אם כי הוא חבר הפרלמנט הפלסטיני, שכן המשפט הבינלאומי אינו מכיר ביחסיות שכזו.

ה. הנ羞ם אינו זכאי למעמד של "шибוי מלחמה" על פי אמנת זינבה השלישית, ועל כן אין כניעה להעמידו לדין על מעשים שביצע כלחום בלתי וחוקי. אדם הפועל מרופץ למסגרת הלחימה החוקית, ובניגוד לדיני המלחמה, ואשר מעורב בביצוע פעולות טרור שמטרתו לפגוע ללא אבחנה באוכלוסייה אזרחית, חושך עצמו לטנקציות הפליליות הרוגיות של המשפט הפלילי הבינלאומי, ואני זכאי להגנה הנינתנת במשפט הבינלאומי.

בתי המשפט

תפ"ח 1158/02.

בבית המשפט המחווי בתל-אביב-יפו

ה. התנדות לכיבוש, כפי שטוען הנאשם, איננה מהוות הצדוק על פי דין כלשונו לביצוע מעשי הרוג של אזרחים חפים מפשע. פעילות טרור שמפורה את דיני המלחמה, וביןיהם מבחינה בין מטרות צבאיות לבין מטרות אזרחיות, איננה נחשבת ככליות לוחמתנית המוכרת על פי כללי המשפט הבינלאומי, גם אם מטרתה היא הסרת הכוח – כפי שטוען הנאשם.

179. לטיעום: לאור כל הטעמים שפורטו בהכרעת הדין לא מצאנו בטיס משפט להרשעת הנאשם בגין מכלול הפיגועים נשוא כתוב האישום, וממן הדין להרשיינו בעבירות הכלליות שיוחסו לו בכתב האישום, ובעבירות הרצח וניסיון הרצח הנוגעות לארבעה פיגועים שבכתב האישום (מטי 3, 7, 12 ו- 36 בנספח לכתב האישום).

על סמן התשתית הראיתית, לאור הנימוחה המשפטית דלעיל, אנו מרשים את הנאשם בביטוי העבירות הבאות:

- א. רצח בכונה ותחליה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בשלשה מקרים בתם נרצחו חמשת בני אדם);
- ב. ניסיון לרצח לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
- ג. פעילות בארגון טרור לפי סעיף 2 לפקודות מניעת טרור, התש"ח-1948;
- ד. חברות בארגון טרור לפי סעיף 3 לפקודות מניעת טרור, התש"ח-1948.
- ה. העבירה של קשריות קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
- ו. הוכחה אף היא, ככל שהדבר נוגע לארבעה הפיגועים בהם הורשע הנאשם, והוא נבלעת בעבירה העיקרית של רצח בכונה ותחליה וניסיון רצח.

ויתו וחודע היום כ"ט באيار תשס"ד (20 במאי, 2004) בנסיבות ב"ב הונגרייה, הסניגוריה הציבורית והנאשם.

ד"ר עליירם גנימני, שופט

APERHAM TEL, SHOFET

שרה סיורטה, פ"ע

אב"ד

בית משפט המחווי בתל-אביב
אגף מאישר

שעתה זה נכון ומתואם למסוף

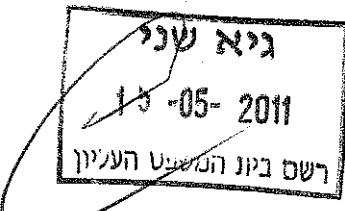
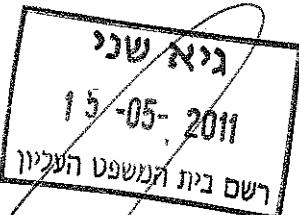
זכירה עקפת פ/ט

תאריך יסוד: 00747

תאריך סיום: 00747

תאריך סיום: 00747

אני גיא שני, רשם בימ"ש הعليון מאשר בזאת, כי החתימה על מסמך מעבר לדף היא חתימה של סגן רשות שירותי אוניברסיטת תרבות/רשות שופט בראשהם ארכמן
מצורר ראשי של ביתם"ש המוחזק שלט וכי החתום היא החותמת של בית משפט המוחזק שלט סגן רשות שירותי אוניברסיטת תרבות/רשות שופט בראשהם ארכמן
תאריך: 11.5.11

I, Guy Shani

Registrar of the Supreme Court,
certify that the signature and seal
appearing on the document overleaf
are the signature and seal of

Zohaya Akefa, Dept Gen Sec District court Tel Aviv.

Date: 15.5.11

APOSTILLE (CONVENTION DE LA HAYE 5 DU OCTOBER 1961)

1. STATE OF ISRAEL

THIS PUBLIC

2. DOCUMENT HAS BEEN
SIGNED BY MR./MS

שי גיא
SHANI GUY

1. מדינת ישראל

2. מסמך ציבורי זה נתפס בידי
מר/גב'

3. ACTING IN THE CAPACITY
OF

4. BEARS THE
SEAL/STAMP OF THE
MINISTRY OF

5. בית משפט עליון
JUSTICE

3. המכון בתפקיד רשות בית משפט

4. משא את החותם/חותמת של
משרד

5. CERTIFIED AT THE
MINISTRY OF FOREIGN
AFFAIRS

6. THE

7. BY

8. NO 495528.

9. SEAL/STAMP

10. SIGNATURE JERUSALEM

5. אושר משרד החוץ חזרית בזאת על מענו החלטה החלטה

6. ביום

7. על ידי

8. מ. 495528

9. חותם/חותמת

10. חתימת רשותם